

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1970. február 5.

bb 1. júliusig elkészült a dózsa györgy uti felüljáró -
összeállították az e-5-ös korszerűsítési tervét -
műanyagburkolat csak plusz 15foknál

1 pr/gk bzszs hgy

1970. február 5.

fehér péter, az mti munkatársa jelenti:

még az év első felében átadják a forgalomnak a xx. kerü-
leti dózsa györgy uton épülőközuti felüljárót. a 41 millió fo-
rintos beruházással megvalósuló rub-híd egy része, első lé-
pése annak a nagyszabású rekonstrukciós tervnek, amelyet a
vasut-közüti kereszteződések megszüntetésére állítottak össze
a főváros illetékesei. az elgondolások valóra váltását sürge-
ti, hogy a soroksári ut, illetve a folytatásaként budapest ha-
tára felé tartó dózsa györgy ut „rangban,, nagyot rukkolt elő-
re: e-5-ös jelzéssel a nemzetközi úthálózati térkép is számon-
tartja. az előkelő minősítést azonban erősen rontja, hogy a fő-
utvonalat a város területén négy helyen is keresztezi hév-, il-
letve vasuti pálya.

a terv szerint legkésőbb 1973-ra megszűnnek az e-5-ösön a
forgalomzavaró kereszteződések. így még az idén megépül a dózsa
györgy utat átszelő hév-vonalnál a felüljáró, s hozzálátnak az
ócsai uti kereszteződés rendezéséhez. 1971-ben a megnövekedett
forgalmi igényeknek megfelelően korszerűsítik a marx károly uti
kereszteződést - itt a máv keletibei vonala halad át -, s 1972-73-
ban vehetik majd birtokukba a fővárosiak az ócsai uti, haraszi
uti torkolatnál épülő felüljárót.

/folyt. köv./

- 1 -

M

bb 1. /júliusig elkészül ... 1. folyt./bxz

a munka leglátványosabb része most a dózsa györgy ut - nagy sándor utca kereszteződésénél folyik. itt már kibontakoztak a lendő korszerű csomópont körvonalai: javában dolgoznak a mélyépítők, fektetik a közműhálózat csöveit, vezetőkeit, alapozzák a hidfokokat, építik a hidpályának a város felé eső feljáróját. a német nevének rövidítésével rub-ként emlegetett hid elhelyezését már elkészítette a ganz-mávg, az acélkonstrum egy közeli tárolóhelyen várja az összeszerelést. /ez a szerkezeti megoldás nem az első budapesten: az elmúlt esztendőben ugyanilyen felüljáró készült a szentendrei uti hév-kereszteződésnél./ a hidnak a soroksári ut tengelyében ívelő hossza 220 méter, feljáróit 55, illetve 70 méter hosszúságúra tervezték. szélessége hét méter, a járművek két nyemsávon haladhatnak majd át rajta. érdesített műanyagburkolattal fedik az utpályákat - ez a burkolat egyébként hátráltathatja a hid elkészültét. számtalan előnye mellett ugyanis egy hátránya van: plusz 15 celsius fokos középhőmérséklet alatt nem lehet felhordani, szétteríteni. a hid majdani legnagyobb nyitása - ami alatt a közúti forgalom zajlik - meghaladja a 40 métert. összehasonlításképp: az ugyancsak rub-megoldású szentendrei uti hid legnagyobb íve alig valamivel több 70 méternél.

a dózsa györgy ut - nagy sándor utcai kereszteződésnél eddig fénykorompó működött, s gyakoriak voltak a közlekedési dugók. a közlekedési szakemberek felmérései szerint a hév naponta mintegy tízezer járművet kényszerített itt hosszabb-rövidebb várakozásra. /a leállított járművek többlet-üzemeltetése évente jó néhány millió forintot tesz ki./ emiatt esett a választás a rub-hidra. előnyei: könnyű súly, alacsony szerkezeti magasság, gyors szerelés. az az érv is sokat nyomott a latban, hogy könnyen lebontható, s később felépíthető. ezt azért tartották szem előtt, mert az itt húzódó hév-vonalat - egy időben pestszentpéterig való meghosszabbításával - tíz-tizenöt éven belül kéreg alá vezetik, s a felüljáróra már nem lesz szükség.

a rub 11. a fővárosi tanács és a kpm együttműködésével, községi anyagi áldozatvállalásával épül. a szakemberek remélik, hogy májusban már hozzákezdhetnek a hidelemek beemeléséhez, s az azt követő pár héten belül az avatásra is sor kerülhet. /mti/

- 2 -

bb 2. új városrészek, üdülőterület a pokol-csárdánál, elkészült váci általános rendezési terve

vid gő ké bh hgy

1970. február 5.

pest megye tanácsa jóváhagyta váci általános rendezési tervét. a számítások szerint a város lakossága 1980-ra 40 ezer 2000-re pedig 50 ezerre gyarapodik. a városépítészeti tudományos tervező intézetben készült tervet ennek szemelített tartásával állították össze. eszerint az autópályává átépülő 2-es műutat a városon kívül vezetik el. a várható forgalomnak megfelelően váci több utját kiszélesítik, s autóparkolókat építenek. a város lakóterületei négy nagyobb egységre tagozódnak, közülük a legnagyobb a naszály-hegy lábánál épül fel. itt helyezik el majd a város lakosságának egyharmadát. a pokol-csárda környékére tervezik a város üdülőterületét, amelyet a későbbiek folyamán megépülő duna-hiddal kötnék össze.

a tervek szerint a tavasszal megnyíló új kórház mellett alakul ki a város egészségügyi centruma; 300 ágyas idegosztály, vészhelyi állomás épül, s itt kapnak otthont a mentők. a jelenlegi két vízmű mellett egy harmadikra is szükség lesz, ezt váctól délre építik fel. megvalósul a váciak egyik régi kívánsága: készül a termál-fürdő tanulmányterve, amelyet egy nemrégén furt, napi 1500 köbméter, 30 celsius fokú vízhozamú kut lát el. ugyanakkor készül a város gázellátásának terve. először a déli részen és az elhurcoltak terén épülő lakótelepeket kapcsolják be a gázvezetékbe. a rendezési terv csaknem 30 belterületen lévő üzem kitélepitését javasolja, az új ipari centrumba, amelyet erdőszárvai választanak el a lakóövezettől. a tervezők az új művelődési ház helyét a cifra-kert mellett a 270 személyes kottéglum helyét pedig a mártírok útján jelölték ki. a műemlékekben gazdag jelenlegi városközpontot megőrzik és védetté nyilvánítják. /mti/

- -

bb 3. a könnyűipar a ruházati cikk-ellátás javításáért

i sz/j je bh la

1970. február 5.

a belkereskedelem ebben az évben mintegy 9 százalékkal kívánja növelni a ruházati cikkek forgalmát. egyes cikkekből többet hoz be külföldről, de a lakosság ellátásában az alapvető feladat a hazai könnyűiparra hárul. az ágazati terv szerint a könnyűipar a textilanyagok gyártását a tavalyihoz mérten 5,7 százalékkal, a textil-ruházati cikkekét 8,3 százalékkal növeli.

/folyt. köv./

- 3 -

hb 3. /a könnyűipar.... 1. folyt./ bh

a könnyűipari üzemek - részben már birtokukban lévő korábbi exportmegrendelések, részben kapacitásaik korlátozott volta miatt - eredetileg nem igazolták vissza a belkereskedelem valamennyi előre jelzett igényét. ekkor a könnyűipar és a belkereskedelem képviselői együttesen megvizsgálták az ellátásban legszámottevőbb husz könnyűipari vállalatnál, milyen vállalati saját erőforrásokkal, valamint külső segítséggel és intézkedéssel tudnának több árut előállítani. e vállalatoknál megjelölték az export felső határát és további kivitelre csak akkor kapnának engedélyt, ha legalább a többletexporttal azonos mértékben növelik a belföldi ellátást szolgáló termelést is. a külkereskedelmet érinti az a döntés is, hogy csökkentik a fonal-exportot.

több üzemben vállalták a dolgozók, hogy pihenőnapjaik egy részén is dolgoznak. Ily módon a pamutfonóipari vállalat dolgozói 450 tonna, a pamutnyomóipari vállalat dolgozói 600 tonna, a pamuttextilművek dolgozói pedig 250 tonna pamutfonalat adnak a szövődéknek, illetve a kötszövőüzemeknek. a győri pamutszövő- és műbörgyár 600 000 négyzetméter műbőr, a lenfonó- és szövőipari vállalat 300 000 négyzetméter len-kenderszövet, a hazai fésűsfonó- és szövőgyár 100 000 négyzetméter fésűs gyapjuszövet, a richards finomposztógyár és a magyar posztógyár 100-100 ezer négyzetméter fésűs gyapjuszövet előállítását vállalta többlettermékként. a magyar gyapjufonó- és szövőgyár az eredetileg tervezettnél 170 000 négyzetméterrel több kártolt szövetet, a nádmezővásárhelyi kötöttárugyár 70 ezerrel több kötött-holmit ad a belkereskedelemnek. a habselyem kötöttárugyár 150 000 kötött-holmit, a budapesti harisnyagyár 350 000 pár harisnya, 290 000 harisnyanadrág és 50 000 egyéb kötszövőtt ruházati cikk gyártását vállalta. a tulajdonosok bérköltségét a tárca rendelkezésére álló különkeretből fedezik.

a könnyűipari szakemberek véleménye szerint a következő hónapoktól kezdve fokozatosan javul a ruházati cikk ellátás. átmeneti megoldásként a belkereskedelem növeli a méterárak importját. előreláthatólag hazai gyártásból sikerül kielégíteni a flanel és barchend ruházati cikkek iránti keresletet is. a női fehérneműgyár például tavaly 140 000 ruházati cikket gyártott, ebből az olcsóbb, meleg textilanyagból az idén a kereskedelem 203 000-et kért, de a gyár 216 000-re tett ajánlatot, s ehhez a kelme is rendelkezésre áll. noha ebben az évben várhatóan a mennyiségi igényeket tulnyomórészt kielégítik, az áruválaszték előreláthatólag mégsem lesz teljes. a tavaszi laminált kabátok egy része például csak őszre kerül az üzletekbe, - ezek helyett szövet és sportkabátokat kap a kereskedelem. a nyári ruhákról viszonylag előrelátóbban gondoskodnak. a női ruháknak csaknem a felét a soproni és a debreceni ruhagyár adja és az egész évre lekötött mennyiség 60 százalékát a nyár elejére szállítják. /mt1/

--

--4--

hb 5. hírek a főváros életéből

1 gj bzs zs la

1970. február 5.

iskola-felújítási program a viii. kerületben

a józsefvárosban kidolgozták az oktatási intézmények idei fejlesztési programját. a tanintézetek nagy része ugyanis a századforduló évében épült, s felújításuk most már elődázhatatlan feladat. ebben az évben elsőként a bacsó béla utca 44. szám alatti általános iskolát hozzák rendbe. a tanintézetben központi fűtésre térnek át, tanműhelyeket és ebédlőt rendeznek be. a zrinyi gimnázium épületének tetőszerkezetét teljes egészében kicserélik, a vajda péter utcai általános iskola tetőszerkezetét pedig felújítják. a bem józsef szakközépiskolát korszerűsítik és műhelytermeket alakítanak ki. valamennyi tanintézetben javítják a tantermek világítását, nagyobb fényerejű lámpatesteket szerelnek fel, s fokozatosan mindenütt bevezetik a központi fűtést. az oktatási intézmények felújítására előirányzott összeg az idén csaknem 20 millió forint.

felszabadulási emlékparkok a fővárosban

hazánk felszabadulásának 25. évfordulója tiszteletére több kerületben társadalmi összefogással felszabadulási emlékparkot létesítenek. az 1. kerületben az ostrom utca, a hunfalvy utca és a várfal által határolt részen alakítják ki a jubileumi parkot. a park-terület egyik részén ujtípusú játszószerkekkel ellátott játszóteret, labdázóhelyet létesítenek, másik részén pedig képzőművészeti alkotásokat helyeznek el. a 10. kerületben a körösi csoma sándor uton lévő rottenbiller kertet építik át. a több mint kéthektárnyi területet rendezik; az épületkerámia- és burkolóanyagipari vállalat a parkot diszító szobrokról, kerámiatárgyakról gondoskodik, az elektromos készülékek és anyagok gyára pedig a közvilágításról. a jubileumi parkban játszótereket, labdázóhelyeket alakítanak ki és több szökőkutat is létesítenek. a 17. kerületben az akácvirág utca, a gyökér utca és a ferihegyi utca által határolt területen, a kisz-bizottság védnökségével készül a felszabadulási emlékpark. a háromszög alakú parkban laborcz ferenc kerületi szobrászművész alkotását avatják majd fel április 4-én.

fényesebb lesz a 12. kerület

közvilágítás-korszerűsítési tervet készített a 12. kerületi tanács. az idén a győri uton, a királyhágó utcában, a joliot curie téren javítják a világítást. a programban szerepel a fodor utca, a pagony utca, a hegyalja ut és a lejtő ut, továbbá a szabadsághegy közvilágításának korszerűsítése. /folyt.köv./

5 -

NA

bb. 5./ hírek afolyt./ kcs

a jánoshegyi kötélpálya megépítése után sor kerül a hegy- és a völgy-állomáshoz vezető- utak elektromos hálózatának kiépítésére is./mti/

..

bb. 6. új kikötő és ötven méteres uszómedence épül agárdon

vid ká kcs gy

1970. február 5.

két új „vízi-létesítményel”, gazdagodik a nyári szonra a velencei tó fővárosa, agárd. elkészül az új sport- és horgász kikötő, s felépül az első tavi uszómedence. a kikötő a kajak-kenusok és a horgászok régi „parkolási”, gondját oldja meg: 450 csónaknak készítettek itt helyet. a tavi horgászegyesületek csónakjain kívül magánszemélyek is elhelyezhetik majd a kikötőben vízi járműveiket. új színpoltjai lesznek a tópartnak a horgász kikötő mellett felépülő horgasztányák.

az uszósport kedvelőinek szerez majd örömet az ötven méteres uszómedence. az új létesítményt három oldalról védik a hullámvastól./mti/

..

- 6 -

bb. 4. a „nap quartettek”, a „föltámadott a tenger”, a „magyar népzene”, a lemezujdonságok között

i ol/gg zs bh hgy

1970. február 5.

a „nap quartettek”, kiemelkedő zenetörténeti jelentőségű sorozatával folytatta a tátrai vonósnégyes haydn kamaraműveinek lemezre játszását; az új felvétel a hazai piaccal egy időben került forgalomba külföldön is. fogadtatására jellemző, hogy a londoni „records and recording”, című tekintélyes szaklap külön kiemelte a hónap legszebb felvételei közül, s mint írta „... kétséget kizáróan „nagy”, felvétel ez, egyike a legspontánabb és a legőszintébb muzsikálásnak,..

az éveleji lemezujdonságok egyikén felcsendül a nemrég elhunyt szabó ferenc remekműve, a hazánk felszabadulásának 10. évfordulójára írt „föltámadott a tenger”, című oratórium. az új magyar muzsika e kiemelkedő alkotását ilosfalvy róbert - aki a felvétel kedvéért szakította meg külföldi szerepléseit -, az állami hangversenyzenekar és a budapesti kórus szólaltatja meg kitűnő előadásban, németh gyula vezetésével.

bozay attila most megjelent új lemezére egyebek között felvették a radnóti-versekre komponált dalciklust is. a lemezről megszólaló műveket ezuttal azokkal az előadókkal vették fel, akiknek a zeneszerző írta, illetve ajánlotta alkotásait.

„magyar népzene 1.” címmel új lemezsorozat első darabjai láttak napvilágot a közelmúltban. a sorozat - az állami népi együttes ének- és zenekarának tolmácsolásában - úgy kelti életre a népzenet, ahogy a különböző vidékek népi énekesei, hangszeresei körében fennmaradt. a sorozatot négyszer négy lemezre tervezik./mti/

..

bb. 7. háromszázmillióval több cigarettát és egy olcsó füstszűrőst ígér 1970-re a magyar dohányipar

i jf/mm je bh la

1970. február 5.

Idén tovább nő a kereslet, várhatóan ismét több cigarettát fog fogyasztani a magyar dohányipar - amely különben évről-évre igen pontosan méri fel a várható igényeket - ezt jósolja 1970-re. az elmúlt évi csaknem 21 milliárddal szemben várhatóan 21,3 milliárdnyi cigarettát vásárolnak a trafikokban, üzletekben.

/folyt. köv./

- 7 -

bb 7. /háromszázmillióval... 1. folyt./ bh

a filteres cigaretták aránya tovább javul és idén eléri a 36 százalékot. ennek megfelelően némileg módosul majd a legnépszerűbb cigaretták sorrendje. tavaly 6,7 milliárddal még a kossuth vezetett, amely a néhány év előtti 9 milliárdos rekordról fokozatosan esik vissza. a dohányipariak szerint ha 1970-ben nem is kerül sor „trónfosztására”, „elsőbbsége már nagyon is veszélybe kerül. a lista vezető helyét nem a 4,1 milliárdos jelenlegi második helyezett, a szimfónia ostromlja, hanem az 1969-ben harmadik helyen lévő fecske, amelynek tavalyi négy milliárdos fogyasztása 1970-ben várhatóan 5,5 milliárdra nő majd, arra a szintre, ahova a kossuth esik vissza az év végéig. a munkás 3,6 milliárdos fogyasztással várhatóan megtartja a negyedik helyet, de ez a cigarettafajta is egyre veszít népszerűségéből, hiszen néhány évvel ezelőtt még a második volt a listán.

a magyar dohányipar az elmúlt évben hat filter-cigarettagyártó gépet vásárolt az NSZK-ban; ezeket a berendezéseket az egrői dohánygyárban már munkába állították. az új berendezések lehetővé teszik, hogy - ha szerény mértékben is - de tovább növeljék a választékot. a budapesti nemzetközi vásárra új füstszűrős cigarettát hoznak ki, erősebb és viszonylag olcsóbb fajtát.

a magyar dohányipar igyekezik a cigaretták minőségét javítani. az egrői dohánygyárban 17 millió forintos költséggel az év végéig befejezik az előkészítő üzem korszerűsítését; ebben a létesítményben modern külföldi és hazai gépsorokkal távolítják el a bálákban érkező dohányból a „finánciát”, a kocsányt és aszárt. az egrői dohánygyár teljes rekonstrukciójára az év végéig 90 millió forintot fordítanak./mt1/

bb 8. jelentős párttörténeti kiadványok a felszabadulás 25. évfordulója alkalmából

1 hi/gk zs bh la

1970. február 5.

a párttörténeti intézet ez évi munkatervében jelentős teret szentel a felszabadulás 25. évfordulójának. a jubileum alkalmából az intézet számos kiadványt jelentet meg. még az első negyedévben napvilágot lát „a magyar forradalmi munkásmozgalom története”, című munka harmadik kötete. a mű, amellyel egyébként ez a sorozat teljessé válik, először ad szűkebb képet a párt negyedszázados küzdelméről, a népi demokratikus fejlődésről. az év folyamán számos monográfia is megjelenik. ilyen lesz például a népi demokratikus átalakulással kapcsolatos elmélet kialakulásáról és fejlődéséről, a magyar front és az ellenállási mozgalom történetéről, a magyar szakszervezeteknek a népi demokratikus átalakulásban betöltött szerepéről szóló munka. érdeklődésre tarthat számot „a szocializmus útján”, című kiadvány is, amely a felszabadulást követő negyedszázad részletes, tudományos kronológiáját tartalmazza. elkészül egy újabb emlékezés-kötet is, „szabadság, te szűlj nekem rendet!”, címmel. a kötet a szocialista építéshez fűződő visszaemlékezéseket tartalmazza.

figyelemre méltó az idei munkatervben a magyar és a nemzetközi munkásmozgalom kiemelkedő alakjai életrajzának elkészítése. például az akadémiai könyvkiadó „nagy emberek”, című sorozatában rövid életrajz készül, illetve jelenik meg kun béláról, frankel leóról, landler jenőről, kunfi zsigmondról, rajk lászlóról és másokról.

ugyancsak az idén jelenik meg a magyar forradalmi és demokratikus ifjúsági mozgalmak válogatott dokumentumait tartalmazó kötet, amely az 1944-48 közötti időszakból meríti anyagát. ebben az évben teljes egészében elkészül a munkásmozgalom-történeti lexikon kézírata is.

a felszabadulás 25. évfordulója alkalmából a párttörténeti intézet - más történettudományi intézményekkel együttesen - tudományos ülészakot rendez, a magyar társadalom negyedszázados fejlődésének fontosabb kérdéseiről./mt1/

bb 9. csökkentették a balaton vízszintjét 42,7 millió köbméter vizet csapoltak a tóból

vid/ká bh hgy

1970. február 5.

elzárták a sió csatorna zsilipjét, amely november közepétől nyitva volt. a téli folyamatos vízeresztés során 42,7 millió köbméterrel apasztották a magyar tenger vizét.

a vízügyi kirendeltség szakemberei tartanak attól, hogy az idén is „rossz kedvűen ébred„ a balaton, és heves telet a jégzajlás. a vízkészletet a téli nagy havazások megduzzasztották és a jégpáncél is rendkívül erős: vastagsága meghaladja a 20 centimétert. magas vízállásnál erős vihartól keletkező zajlás nagy károkat okozhat a partvédő művekben. a veszélye elkerülése miatt csökkentették a balaton vízszintjét. bő égis csapadék esetén alkalomszerűen újból megnyitják a sió zsilipjét./mti/

..-

bb 10. elsősegély - jellegű hibajavítást is vállalnak az áramszolgáltató vállalatok

i tz/j je bh la

1970. február 5.

a magyar villamosművek tröszt kezdeményezésére új szolgáltatást vezetnek be az áramszolgáltató vállalatok.

eddig ha valahol megszakadt az áramellátás és emiatt a fogyasztók kihívták az illetékes áramszolgáltató vállalat szerelőit, ezek csak a vállalat tulajdonában levő hálózatban - általában a lakáson kívül - bekövetkezett hibákat javították és javíthatták ki. a hibák nagy része azonban a lakáson belülrivezetékben vagy valamelyik villamos berendezésben következik be. ezentúl - ha a fogyasztó kéri - a szerelők elvégzik az ugynevezett „gyors hibaleválasztást„, vagyis a hibás berendezést szakszerűen kiiktatják a hálózatból s így a lakásban a többi készülék továbbra is zavartalanul működhet.

az „elsősegély„ díja megkezdett félóránként 20 forint, függetlenül attól, hányan dolgoznak a hiba kivételén, s az összegben benne van a javításhoz felhasznált anyagok ára is. ha azonban a szerelők hiába dolgoztak, mert a javítás meghaladná az „első segély„ keretet, munkájukat semmit sem számítanak fel.

az új szolgáltatást az áramszolgáltató vállalatok egy része már bevezette, a többi most készíti elő./mti/

..-

- 10 -

NA

bb 11. pályázati felhívás a honvédelmi minisztérium társadalmi-tanulmányi ösztöndíjára

i vi/mm zs bh hgy

1970. február 5.

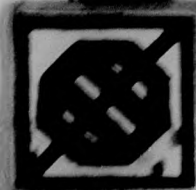
a honvédelmi miniszter a minisztérium társadalmi ösztöndíjának elnyerésére pályázatot hirdet. a jelentkezés feltételei: erkölcsi-politikai megbízhatóság, feddhetetlen előélet, fizikai alkalmasság katonai szolgálatra, magyar állampolgárság.

az ösztöndíjra pályázhatnak a budapesti műszaki egyetem gépészmérnöki karának gépgyártás technológus, vegyipari gépészszakos; villamosmérnöki karának híradástechnikai szakos; vegyészmérnöki karának szerves-szintetikus, biológus szakos; közlekedésmérnöki karának gépjármű-üzemi, járműgépész ágazatos; valamint építésmérnöki karának hallgatói. az ötvös loránd, a kossuth lajos és a józsef attila tudományegyetem állam- és jogtudományi karának hallgatói; bölcsészettudományi karának magyar-orosz nyelv és irodalom, orosz és bármely más idegen nyelv és irodalom szakos hallgatói. az elte természettudományi karának matematika-fizika tanári, matematikus, fizikus szakos hallgatói, - ha vállalják, hogy a második évfolyamtól kiegészítő szakként felveszik a meteorológiai szakot. a pécsi tudományegyetem állam és jogtudományi karának hallgatói; a marx károly közgazdaságtudományi egyetem általános karának pénzügyi és kereskedelmi karának belkereskedelmi szakos hallgatói. a budapesti, szegedi, debreceni és pécsi orvostudományi egyetem általános orvostudományi karának; a testnevelési főiskola tanári szakos; a kereskedelmi és vendéglátóipari főiskola kereskedelmi és vendéglátóipari szakos; a budapesti és szegedi felsőfoku élelmiszeripari technikum élelmiszer-technológiai, folyamatirányítási szakos; a felsőfoku építőipari technikum építőipari, lakás- és kommunális gazdálkodási szakos; a felsőfoku építő- és építőanyagipari gépészeti technikum épületgépészeti szakos; a felsőfoku gépjárműközlekedési technikum forgalmi-kereskedelmi és műszaki üzemeltetési szakos; a felsőfoku földmérési technikum földmérőszakos, a felsőfoku könnyűipari technikum ruhaipari és bőripari szakos; a felsőfoku vasutforgalmi technikum vasutforgalmi szakos; a felsőfoku pénzügyi és számviteli szakiskola számviteli, pénzügyi és szervezési szakos; továbbá a fodor józsef egészségügyi szakiskola köjál-szakos hallgatói.

/tolyt. köv./

- 11 -

NA

bb 11. pályázati felhívás... folytat. / bh

az állományra pályázók közül a felsőoktatási intézményben tanulók, valamint az oda felvételre jelentkezők kérelmeiket a kiegészítő parancsnokságnak, a felvett, de sorkatonai szolgálatot teljesítők a csapat parancsnokságnak adják át. a kérelemmel együtt kelljenek sajátkezűleg írt önéletrajzot, amely a közvallon hozzátartozókra; szülőkre, testvérekre / vonatkozó adatokat is tartalmaz; erkölcsi bizonyítványt; a felsőoktatási intézményekben tanulók a dékán / igazgató /, a középiskolák diákjai az iskola igazgatójának javaslatát. az erkölcsi bizonyítvány beszerzéséhez szükséges igazolással a megyei / fővárosi / kiegészítő parancsnokság sorkatonák esetében az alakulat parancsnoksága / látja el a pályázókat. /mti/

--

bb 12. csempészáruval üzérkedett - egyévi szabadságvesztés

1 bc /; zs bh hgy

1970. február 5.

csempészáruval üzérkedők ügyében ítélkezett a központi kerületi bíróság. a felelősségre vont személyek külföldről származó használati tárgyakat - orkáncabátokat, szivacskösztyűmőket, nylon ruházati tárgyakat, tranzistoros rádiókat, töltőtollakat - vásároltak idegen állampolgároktól, s piacokon, utcákon üzérkedve, haszonnal értékesítették.

a bíróság lakatos ferencné, dudás livia, 40 éves budapesti lakost egyévi, lakatos jános, 30 éves segédmunkást, sárközi józsef, 50 éves segédmunkást és sárközi józsefné kolompár anna, 33 éves háztartásbelit 10 hónapi, dudás istvánné rafael margit, 21 éves háztartásbelit 9 hónapi, dudás károlyné botos mária, 28 éves háztartásbelit, valamint horváth károly, 40 éves segédmunkást - csaláskisérletért - 6 hónapi, dudás mária vilma, 30 éves budapesti lakost 4 hónapi szabadságvesztésre ítélte. /mti/

--

NA

b 13. felszerelik az első huszezer állomásos crossbar-rendszerű központot - 14 000 új telefonelőfizető az idén a fővárosban

1 kf/kf szb 1e

1970. február 5.

a budapesti távbeszélő igazgatóság összeállította a főváros telefonhálózatának fejlesztési eredményeit, idei terveit.

budapesten, annak ellenére, hogy a központok befogadóképessége nem bővült, az elmúlt évben a telefonelőfizetők tábora 12 500-zal gyarapodott. ezzel a működő egyéni és közületi telefonállomások száma megközelíti a négyszázötvenezeret. budapesten 100 lakosra 21.3 telefonállomás jut, s így nemzetközi viszonylatban sem állunk rosszul. a várakozók számának ellenére nyolc és félezerrel tovább nőtt: jelenleg 91 841 telefonkérelmezőt tartanak nyilván.

az idei év végéig 14 000 új telefonelőfizető bekapcsolása várható. elsősorban a Lágymányos központ területén lakók számíthatnak telefonra, mert ott helyezik üzembe decemberben az első, 20 000 állomásos crossbar-rendszerű központot. a külső kerületekben 400 állomásos, ugynevezett pam központok kihelyezésével elégitik ki az igények egy részét.

félezer nyilvános telefont szerelnek fel, ezekből a külső kerületekbe 120, a fővárosi kórházak előcsarnokába, folyosóra 150 jut.

a jelenlegi, 1966-ban kiadott, telefonkönyv adatainak felfrissítésére az év végére tervezik a közületi előfizetők telefonkönyvének kiadását.

az igazgatóság a szolgáltatások minőségének javítására is gondot fordít. három esztendeje kezdte el az előfizetői hálózat és készülékek felújítását: azóta 62 587 állomást vizsgáltak meg, hoztak rendbe a hozzátartozó földfeletti hálózattal együtt. ahol a rekonstrukció megtörtént, egytizedére csökkent a hibák, az állomással kapcsolatos panaszok száma. az idén újabb 30 000 telefonállomás felújítását tervezik. /mti/

--

8.00/szb

-13-

To 1000

bb. 14. Lenin amlékműsor a 11. miskolci filmfesztiválon

vid-ká szb hgy

1970. február 5.

a szot és miskolc megyei jogú város tanácsa május 18 és 23-a között rendezte meg a 11. miskolci filmfesztivált. a rövid-filmek immár hagyományos hazai seregszemléjén a római sándor megyei művelődési központon kívül az idén első alkalommal ar-tanak vetítéseket a miskolci galéria összes helyiségeiben. itt két napot a fesztiválon részvevő tv-filmek mutatják be.

a fesztiválra a Lenin centenáriumi alkalmából emlékműsrt állítanak össze. az ünnepi vetítésen bemutatják a különböző or-szágokban Leninről készült rövidfilmeket.

a filmfesztiválra külföldi vendégeket is várnak, s részvé-telükkel több ankétot tartanak.

a részvevők számára a vetítéseken kívül gazdag programot állítottak össze. megismerkedhetnek miskolc és a környék neve-zetességeivel, népművészeti kiállításon láthatják a borsodi népművészet legszebb darabjait, orgonahangversenyen vehetnek részt a műemlék avasi templomban. /mti/

--

bb 15. fokozatos gépesítéssel műszakonként 2.8 tonnára nö-velik az egy munkásra jutó teljesítményt a bakonyi bauxitbányák-ban

vid-ká szb la

1970. február 5.

a bakonyi bauxitbányákban az idén, a tavalyihoz képest, 3 százalékkal fokozták a termelékenységet. az elmúlt évi, egy munkásra eső 2.72 tonnás műszakonkénti termelést 2.8 tonnára kívánják emelni. ehhez a feltételeket fokozatos gépesítéssel igyekeznek megteremteni. a bauxitbányákban kitűnően beváltak az ugynevezett nagyrakodós gépek, valamint az önjáró biztosí-tással ellátott gyaluk. a svéd gyártmányú önjáró rakodó sza-lagokkal a vártnál is nagyobb teljesítményt értek el, ezért a meglevő két berendezéshez az idén két újabbat vásárolnak.

/folytm.köv./

8.05/szb

-14-

10¹⁰⁰

bb 15. /fokozatos gépesítéssel... 1. folyt./szb

az új, korszerűen előkészített bányák ez évben nagyobb részt kapnak a tervfeladatokból. a még fejlesztés alatt levő halimba iii. elnevezésű új bányából az idén már 170 ezer tonna bauxitot küldenek a felszínre. az iza i. nevű bánya, amely a leg-jobb minőségű készlettel rendelkezik, ez évben több mint 300 ezer tonnás kapacitással dolgozik.

a bakonyban az idén 1 millió 320 ^{ezer} tonna bauxitot bányásznak. /mti/

--

bb 16. ezer új családi ház tokaj-hegyalján

vid-ká szb hgy

1970. február 5.

az elmúlt évben mintegy ezer új családi ház épült a világ-hírű tokaj-hegyaljai borvidékhez tartozó huszonnyolc községben - állapította meg a szerencsi és sátoraljaujhelyi járási taná-csok felmérése.

a nagyüzemi szőlősgazdaságok kialakulása és az elmúlt évek gazdag termése, nemkülönben a kedvező értékesítési lehetőségek adták meg az anyagi alapot az építkezésekhez.

az elmúlt évben megépült családi házak többsége kétszoba összkomfortos, villanegyed-szerű új települések keletkeztek töb-bek között tarcalon, tokajban, mádon - de szinte egyetlen olyan község sincs, ahol legalább két utcányi új ház ne épült volna.

az eddigi felmérések szerint a lakásépítési kedv az idén sem csökken. előzetes becslések szerint ez évben újabb ezer csa-ládi ház épül tokaj-hegyalja községeiben. /mti/

--

bb 17. felszabadulásunk tiszteletére nemzetközidíafesztí-vált rendeznek pécsen

vid-ká szb hgy

1970. február 5.

felszabadulásunk negyedszázados évfordulójának tisztele-tére - április 12. és 23. között - nemzetközi díafesztivált ren-deznek pécsen. magyarországon első ízben kerül sor a diafilmek készítőinek és kedvelőinek ilyen nagyszabású találkozására, sőt külföldön sem tartottak még fesztivál jellegű diafilmszemlét.

/folyt.köv./

8.10/szb

-15-

10

bb. 17. /felszabadulásunk... 1. folyt./-szb

a fesztivált szervező mecseki fotóklub csaknem száz hazai és külföldi fotóklubot hívott meg a pécsi találkozóra. a részvevő klubok egy-egy kollekciót - tiz diapozitívot - küldhetnek vetítésre, amelyet előzőleg maguk zsűriztek, s így valamennyi dia bemutatásra kerül.

pécsett, a doktor sándor művelődési központban, tiz napon át vetítik a hatalmas anyagot, ezenkívül bemutatókat tartanak az üzemekben és a vállalatoknál is, valamint a baranyai városokban. a szemle ideje alatt szakmai vitákon, baráti találkozókön cserélhetik ki véleményüket a fesztiválon részvevő hazai és külföldi fotóművészek. bár a diafilmek beküldésének határidejét március 18-ban szabták meg, máris sorra érkeznek a kollekciók: pécssett van már az edinburghi, a grazi, a luxemburgi és az oslói fotóklub anyaga. a legszebb, legértékesebb kollekciókat díjazzák. /mti/

bb 18. tanulmányut dániába - gazdag program a ráckevei agrárklubban

vid-gö szb ká 1970. február 5.

a legjobbak között emlegetik a néhány éve alakult ráckevei agrárszakemberek klubját. az elismerést azzal vívták ki, hogy a mezőgazdászok rendszeres továbbképzése, az új eljárások népszerűsítése mellett gazdag programmal gondoskodnak a tagok szórakoztatásáról is. a klub ebben az évben a mezőgazdasági kutatás hazai és nemzetközi eredményeinek tanulmányozását, valamint a ráckevei járás termelészövetkezetei fejlesztési lehetőségeinek megvitatását vette programjába. a klubban számos előadás hangzik majd el. a tagok júliusban dániába látogatnak, ahol a mezőgazdaságot tanulmányozzák majd. összejöveteleiket rendszeresen a járás legjobb termelészövetkezeteiben tartják, s azokat tapasztalatcserével, határszemlékkel kötik össze. /mti/

bb 19. fejlesztési tervek a termelészövetkezetek megrendelésére

vid-ká szb hgy 1970. február 5.

ujtípusu fejlesztési terveket készít a termelészövetkezetek megrendelésére a keszthelyi agrártudományi főiskola termelésfejlesztési intézete. a háromlépcsős tervekészítés első része az üzemfejlesztési koncepciót tartalmazza, a második szakasz a résztervek kidolgozása, míg az utolsó periódus a megvalósítás. /folyt.köv./

8.20/szb

-16-

To 10⁰⁰

bb 19. /fejlesztési tervek... 1. folyt./-szb

az ujtípusu terv részei között időbeni eltérés van. az eddigi tervezésnél egyszerre készítették el a koncepciót és a résztechnológiákat, s ez azt eredményezte, hogy mire a beruházás elkészült, már elavult a berendezés vagy az alkalmazott eljárás.

az ujtípusu terveket egymás után rendelik meg dunántúli mezőgazdasági üzemek a keszthelyi intézettől. ebben az évben 15 távlati programot készítenek el. /mti/

bb 20. apci export svájcba

vid-ká szb hgy

1970. február 5.

a heves megyei apc községben az utóbbi három évben az alumínium öntvénygyártás hazai bázisa alakult ki. eredményes munkájukat dicséri hogy gyártmányaik iránt már külföldi cégek is érdeklődnek. az apci kvalitál könnyűfémipari feldolgozó vállalat - a hazai kereslet kielégítése mellett - ez évre négyszáz tonna kokilla és présöntvény exportszállításra kötött megállapodást. a külföldi vásárlók között szerepel svájc is. /mti/

bb 21. monográfia sárvárról

vid-ká szb la

1970. február 5.

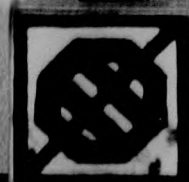
készül sárvár monográfiája. a 2000 éves történelme során 1968-ban másodszor várossá nyilvánított 13 000 lakosu településről eddig két helyiörténeti dokumentum készült. az egyiket 1864-ben ernetz ignác helyi plébános írta, a másik 1926-ban látott napvilágot, szerzője szeibert jános.

/folyt.köv./

8.25/szb

-17-

To 10⁰⁰

b 21. /monográfia... 1. folyt./-szb

a most készülő településtörténet az 1920-as évektől dolgozza fel sárvár történelmét. külön fejezetben foglalkozik majd a tömeges belgiumi és franciaországi kivándorlásokkal, a felszabadulással, a földosztással, az újjáépítéssel.

kirajzolódik a gyorsan fejlődő sárvár jövője is. a határban talált 90 fokos sós termékvíz hasznosítására fürdőtelep épül. restaurálják a nádasdy várat, s átépítik az egész városközpontot. /mti/

-. -

bb 22. hófehér mészhidrárt 5 kilós csomagokban

vid-ká szb hgy

1970. február 5.

az országban csupán a dorogi mészműben készítenek mészhidrártot. ezt a közönséges mésznél jóval értékesebb, vegyileg tiszta meszet számos iparág hasznosítja. alapanyagként alkalmazza például a gyógyszer- és a vegyipar, a hőerőművekben pedig a vizlágyításnál drága import szódát pótolnak a hidráttal. újabban a lakosság is vásárolja az anyagot. a porrá oltott hidrártot ugyanis a hagyományos mésznél könnyebben kezelhetik a falak mésznél. 5 kilós csomagokban hozzák forgalomba.

a dorogi üzemben most megkezdték egy korszerű automatikus gép felszerelését, s ennek segítségével háromszorosára növelik a kedvelt hidrát termelését. /mti/

-. -

bb 23. pvc ajtógyár épül szekszárdon

vid-ká szb hgy

1970. február 5.

szekszárdon épül az ország első műanyag-ajtógyára. az új gyárat a kazincbarcikai borsodi vegyikombinát építteti 90 millió forintos beruházással. ebből az összegből, iparfejlesztési alapjából, 12 millió forintot a Tolna megyei tanács vállalt.

/folyt.köv.-/ *L* festések és a színe is sokkal fehérebb a közönséges

8.32/szb

-18-

m *Tólo^{oo}*

de. /pvc ajtógyár... 1. folyt./-szb

az üzemben az anyavállalat, a borsodi vegyikombinát által előállított pvc alapanyagból ajtókat, majd műanyag-ablakokat gyártanak a lakásépítkezésekhez. a pvc-ajtókat az olasz covema cég licence alapján és a tőle vásárolt gépekkel készítik majd.

a gyárat három ütemben építik fel. üzemcsarnoka még ebben az évben tető alá kerül, s jövőre már üzembe is helyezik. az induláskor évente harmincezer, a fejlesztés után pedig mintegy 300 000 műanyag-ajtót gyártanak majd. /mti/

-. -

? 24. dr. biró józsef sajtókonferenciája

t sz/gg szb 1e

1970. február 5.

dr. biró józsef külkereskedelmi miniszter csütörtökön a külkereskedelmi minisztériumban sajtókonferenciát tartott.

bevezetőben a múlt év külkereskedelmi tevékenységét értékelte. 1969-ben a teljes külkereskedelmi forgalom elérte a 47 milliárd deviza-forintot, az előző évi 42 milliárd deviza-forinttal szemben. a népgazdasági terv külkereskedelmi előirányzatai még csupán 8 százalékos növekedéssel számoltak, a tényleges forgalom azonban 12 százalékkal haladta meg az előző évit.

- a forgalom - az 1968. évi átmeneti visszaesés után főként a tőkés országokkal növekedett. mind a szocialista, mind a nem szocialista piacokon azonban a behozatalnál jóval nagyobb mértékű volt a kivitel növekedése. ennek következtében a tervezettnél sokkal kedvezőbben alakult az áruforgalmi egyenleg és ebből eredően a fizetési mérleg. a szocialista országokba irányuló kivitel 11,3 százalékkal, az onnan származó behozatal 5,6 százalékkal haladta meg az előző évit. a tőkésországokba irányuló export 35 százalékkal nőtt, az import pedig csupán 12 százalékkal. mindez különböző külső és belső piaci tényezők együttes hatásának eredménye volt. hozzájárult a tőkés piaci konjunktúra, s ezzel összefüggésben olyan cikkek tőkés világpiaci árának jelentős emelkedése, amelyek exportunkban fontos szerepet játszanak. része volt az eredményekben a hazai jó mezőgazdasági termésnek, az iparvállalatok fokozott exporttörekvéseinek - ez utóbbiban közrejátszott a belkereskedelmi rendelések késése is. mindemellett a külkereskedelmi és a termelő vállalatok az értékesítést a gazdasági szabályozóknak megfelelően, javuló piaci munkával, szorosabb együttműködéssel, általában jól oldották meg.

/folyt.köv./

10.50/szb

-19-

Tó
1150

- az exporttevékenység növekedése hozzájárult ahhoz, hogy az ipari termelés - ha mérsékeltabb ütemben is - de tovább növekedjék. ma már ugyanis megállapítható: ha az ipari termékek kivitele csak a tervezett mértékben növekszik, akkor az ipar termelése 1-2 százalékkal visszaesett volna. a legerőteljesebben az alapanyagok és a mezőgazdasági, élelmiszeripari termékek exportjánál, míg a fogyasztási cikkek exportjánál volt a növekedés a legkisebb mértékű. a lakosság ellátását közvetlenül érintő számos termék, mint például a kötöttáru, zár-lakat, televízió-készülék kivitele alacsonyabb szintű volt, mint az előző évben. a külkereskedelem a belső piaci egyensúly megteremtéséhez nem csupán, s nem is elsősorban a fogyasztási cikkek importjával járult hozzá - hiszen az összimportnak alig 8 százalékát képezik a fogyasztási cikkek - hanem az exportmegrendeléseken keresztül a foglalkoztatás fenntartásában, valamint az energiahordozók és alapanyagok importjának növelésével a termelés folyamatosságának biztosításában is közreműködött.

- eredményként könyvelhető el, hogy a növekvő exportot a vállalatok javuló hatékonyság, arányaiban csökkenő állami támogatás mellett bonyolították le. ugyanakkor az exportban elért jelentős külső piaci áremelkedéseket importunknál - az általános konjunktúrális áremelkedés ellenére - jóval kisebb áremelkedés kísérte és így csepe-arányaink figyelemreméltóan javultak.

- 1970 várható külkereskedelmi kilátásait a külső piaci tényezők és a belső gazdasági eredmények tükrében a miniszter a következőképpen összegyűjtötte:

- ebben az évben a tavaly elért külkereskedelmi és egyben népgazdasági eredmények továbbfejlesztésével számolunk. figyelembe vesszük, hogy a tőkés konjunktúra mérséklődik, viszont a hazai ipari termelés a múlt évinél lényegesen gyorsabban fejlődik. a mezőgazdasági termelés rekordévének megismétlésével nem számolhatunk, termelésének volumene körülbelül a tavalyi szintet éri el. a szocialista országokban növekszik a számunkra fontos beszerzési források exportképessége. számolunk arra is, hogy a hazai ipar exportképessége tovább javul, az egyes gazdasági szabályozók - különösen a meghatározott körben érvényesített adóvisszatérítési rendszer - fokozottabban fejti ki a gazdaságos exportot ösztönző hatását. az 1970. évi külkereskedelmi terv a rubel-el-számolási áruforgalom mintegy 8 százalékos növelését irányozza elő. a dollár-el-számolású viszonylatban az import 10-11 százalékos fokozása mellett az export 5-6 százalékos növelésére lehet számítani.

/folyt.köv./

10.55/szb

-20-

10
12

- a külkereskedelem fokozza a fogyasztási cikkek behozatalát. az idei népgazdasági tervelőirányzat szerint a szocialista országokból minimálisan 7 százalékkal kell növelnünk a fogyasztási cikk-importot, de az államközi megállapodások a tervet erőteljesen felülmúló növekedésre adnak lehetőséget. dollár-el-számolású viszonylatból a tavalyinál 37-38 százalékkal több fogyasztási cikket vásárolunk. ugyanilyen arányban nő a sertéshus behozatal. a korábbiakhoz hasonlóan továbbra is a szocialista országokból szerezzük be a legtöbb közhasználati cikket, de az eddiginél jóval több árut - elsősorban a kávé, citromot, fűszerfélét, halfilét, stb. - vásárolunk a fejlődő országokból.

- az új gazdaságirányítási rendszer bevezetésekor célul tűztük, hogy az importált fogyasztási cikkek a belföldi termékek versenytársaként jelentkezzenek a versenyt elsősorban az ár-színvonal csökkentésére kívántuk felhasználni. eddig ezt a célt nem sikerült elérni, aminek egyik okát az importcikkek árképzésében kell keresnünk. éppen ezért az eddigi tapasztalatok figyelembe vételével megváltozik az árképzés módja. a módosítás lényege: csökken az árképzés bázisa, amely végső fokon a lakosság szempontjából kedvező irányban befolyásolja, mérsékli az importcikkek fogyasztói árszintjét. az árszintcsökkenésre hat az az intézkedés is, amely szerint a belkereskedelmi vállalatok a ruházati és vegyescikkek értékesítésénél csak az irányárrest érvényesíthetik. ez azt jelenti, hogy a nagykereskedelmi vállalat köteles az irányárrest éves viszonylatban oly módon betartani, hogy attól az árban felszámított árrest összege ruházati cikkek-nél 30, vegyesipari cikkek-nél pedig 20 százaléknál nagyobb mértékben nem térhet el.

a miniszter a továbbiakban az ipari termelés és a belső piaci ellátás, valamint az exporttevékenység összhangjának javítására várható ideig intézkedésekről szolt.

- a hitelpolitika, amely egyébként helyesen a készletek csökkentésére hatott, különösen a múlt év első felében korlátozta a belkereskedelmi vállalatok rendelési készségét, ezért érthetően az iparvállalatok a termelés folyamatossága és a termelés növelése érdekében fokozottabban fordultak a külföldi piacok felé. a belföldi piacon tapasztalt nehézségeket mégsem a kivitel növelése okozta. megítélésem szerint az ellátási gondok alapvető oka az volt, hogy a tervezettnél nagyobb ütemben növekvő belföldi kereslethez az ipar csak késve és lassan alkalmazkodott; ez vonatkozik mind a termelés mennyiségére, mind pedig az áruválasztékra. /folyt.köv./

11.15/szb

-21-

16
12

bb. ? 24. /dr. bíró... 3. folyt./-szb

a belföldi piaci egyensúlyt alapvetően tehát a hazai termelés jelentősebb bővítésével és a termelés szerkezetének változtatásával kell megteremteni. az egyensúly javításához mindemellett a külkereskedelem fokozottan segítséget kíván nyújtani: a szocialista országokkal kötött államközi szerződések exportelőirányzatait teljesítjük, de - a lakosság jobb ellátása érdekében - ezen túlmenően nem szándékozunk többlet-exportot elérni. a tőkés piacokon sem célunk a minden áron való exportfokozás, a gazdaságtalan termékek kivitelét mérsékeljük és ez is egyik forrása lehet a belföldi ellátás javításának.

a miniszter az egyik kérdésre válaszolva a külkereskedelmi szabályozó-ösztönző rendszerek hatását értékelte. elmondotta, hogy az új gazdaságirányítási rendszer első két évének tapasztalata alapján megállapítható: a külkereskedelmi szabályozó rendszer az eredeti célkitűzéseknek megfelelően töltötte be feladatát. ezt bizonyítja többek között az is, hogy a forgalom az előirányzottnál mindkét évben kedvezőbben alakult. külkereskedelmi mérlegünk az idén mind a dollár-, mind a rubel-el-számolású piacokat tekintve aktív volt, devizahelyzetünk javult. a gazdasági szabályozók a két viszonylat eltérő értékviszonyai ellenére összhangban vannak, ami lehetővé teszi az áruforgalom dinamikus fejlesztését mind a szocialista, mind a tőkés országokkal. a külkereskedelmi árszorító az állami visszatérítés rendszerével együtt biztosította a megfelelő exportérdelkséget, s bár kisebb mértékben, de ösztönzött a vállalatok belüli termékösszetétel javítására is. az importszabályozó rendszer szükségesnél talán óvatosabb, mert főként a fizetési mérleg egyensúlyjára törekedtünk. az árrendszerben a nemzetközi piaci árak még csak szűk körben érvényesültek. az iparvállalatok beruházási és fejlesztési politikáját oly módon kívánjuk ösztönözni, hogy érdekeltté váljanak a szocialista országokból származó termékek vásárlásában. az adóvisszatérítésben részesített vállalatok az előzetes felmérések szerint lényegesen jobban növelték kivitelüket, mint az ipar átlagosan.

tájékoztattott a miniszter a szocialista országokkal köten-dő hosszulejratu szerződések előkészítéséről is,

- e megállapodások kialakításának még a kezdeti szakaszában vagyunk - mondotta. - a tervhivatalok közötti tervegyeztető tárgyalások első fázisa zárult be. az előzetes tárgyalások azonban azt mutatják, hogy egyes országokkal, mint például az ndk-val, a forgalom igen erőteljes növelésére van lehetőség. partnereink egy részével számos kérdés azonban még tisztázásra vár. a felkészülés során figyelembe vesszük azt is, hogy a szocialista integráció megvalósítása a következő öt évben előrehalad és főként a negyedik ötéves terv utolsó éveiben élenként hat a szocialista országokkal fennálló gazdasági kapcsolatainkra.

/folyt.köv./

11.30/szb

-22-

bb. 24. /dr. bíró... 4. folyt./-szb

az egyik kérdés a közös piac országaival kialakult kapcsolatokra vonatkozott. a miniszter válasza a következő volt:

- 1969-ben kereskedelmünk a közös piac országaival 65 millió dollár körüli magyar aktívummal zárult. ez úgy vált lehetővé, hogy importunk 1967-hez mérten 6 százalékkal, exportunk 30 százalékkal növekedett. a kapcsolatok további fenntartása, bővítése érdekében a tagországok a közös piac korábbi előírásaitól függetlenül maguknak kívánják fenntartani azt a jogot, hogy a szocialista országok áruit milyen feltételek mellett engedjék be piacaikra. ezekben az elhatározásokban természetesen közrejátszának politikai tényezők - az európai béke és biztonság érdekében gazdasági téren megnyilvánuló törekvések - de hozzájárulnak azok az érdekek is, amelyek a közös piac tagországait gazdasági pozícióik és exportlehetőségeik erősítésében vezetik. már a múlt évben megindultak a kgt tagországok és a közös piachoz tartozó országok tárgyalásai az új megállapodások előkészítésére. még a múlt év végén új ötéves kereskedelmi és gazdasági megállapodást kötöttünk olaszországgal, majd ez év elején franciaországgal. más közöspiaci tagországokkal a tárgyalásokra ez évben kerül sor. az olaszországgal és franciaországgal kötött megállapodások előirányozzák a hazánknak nyújtott import-liberalizáció további kiterjesztését. franciaország rögzítette törekvését, hogy a megállapodás időtartama alatt megszünteti a magyarországgal szemben még fennálló mennyiségi importkorlátozásokat.

a nemzetközi kooperációs kapcsolatok bővítését érintő kérdésre a következőket válaszolta:

- a szocialista országokkal már korábban kötött megállapodásaink kiterjednek a kooperációs kapcsolatokra is, és - ha még nem is mindig a kívánt és lehetséges mértékben - kibontakoznak olyan kooperációk, például a járműiparban, amelyek példáját adják annak, hogyan lehet a munkamegosztás fejlesztésével gazdaságosabbá, korszerűbbé tenni a termelést.

- államközi szinten a tőkés országok közül kooperációs megállapodásokat kötöttek olaszországgal, franciaországgal, belgiummal, hollandiával, svédországgal, norvégiával, finnországgal és dániával. az államközi egyezmények azt jelenti, hogy a hivatalos szervek támogatást, ösztönzést kívánnak adni a vállalatok közötti termelési, értékesítési, műszaki fejlesztési kooperációkhoz. a tőkés cégekkel kötött kooperációs megállapodások száma a múlt évben mintegy 50 százalékkal gyarapodott. /mti/

11.40/szb

-23-

To
12⁰⁰

bb 26. a negyedik ötéves terv-koncepciók új vonásai - az országos tervhivatal elnökhelyettesének nyilatkozata

I st./gg-ju 1e hgy

1970. február 5.

Somogyi Lajos, azmti főmunkatársa jelenti:

a kormány legutóbbi ülésén megszabta a népgazdaság 1971-75 közötti fejlesztésének gazdaságpolitikai céljait, a tervkészítés alapjául szolgáló irányelveket, a negyedik ötéves terv koncepcióinak főbb vonásairól drcin józsef, az országos tervhivatal elnökhelyettese a következő tájékoztatást adta.

- gazdaságpolitikai céljainkat már korábban hosszabb távra szabtuk meg, így az új tervperiódust is alapvetően a folyamatosság jellemzi. a két tervidőszak között már csak azért sem lehet éles választóvonalat húzni, mert az átnyuló beruházások, a hosszulejárati nemzetközi egyezmények, a demográfiai törvényszerűségek egymagukban is elmosják ezt a határt. a negyedik ötéves tervidőszakra irányelvül kidolgozott gazdaságpolitika azonban - mind eszközeiben, mind céljaiban számos új elemet is tartalmaz. részben azért, mert a tervidőszak indulásakor a gazdaságpolitikai eszközök szempontjából új helyzetet jelent a gazdasági reform, másrészt, mert a terv céljaival a harmadik ötéves tervhez képest új tendenciákat is ki akarunk bontakoztatni.

- az államnak a gazdasági reform eddigi tapasztalatai alapján még hatékonyabban kell alkalmaznia a közvetett közgazdasági ösztönzőket. figyelembe kell venni, hogy az árak viszonylag szabadabb alakulása, az ármozgások előre nem látható tendenciákat is elindíthatnak, még pedig nemcsak a kívánatos irányokban. ezért is, de mindenekelőtt annak érdekében, hogy az állam hatékonyabban alkalmazhassa az árakat közvetett gazdasági szabályozóként, fokozni kell az árak folyamatos analizisének és az árakra ható gazdasági befolyásnak a szerepét. nem szabad szem elől téveszteni, hogy az árak a vállalati gazdálkodásnak az eddiginél sokkal nagyobb hatású ösztönzői lesznek, s minden hibás ártendencia szükségképpen átgyűrűzik a vállalati gazdálkodásra és ésszerűtlen intézkedéseket válthat ki.

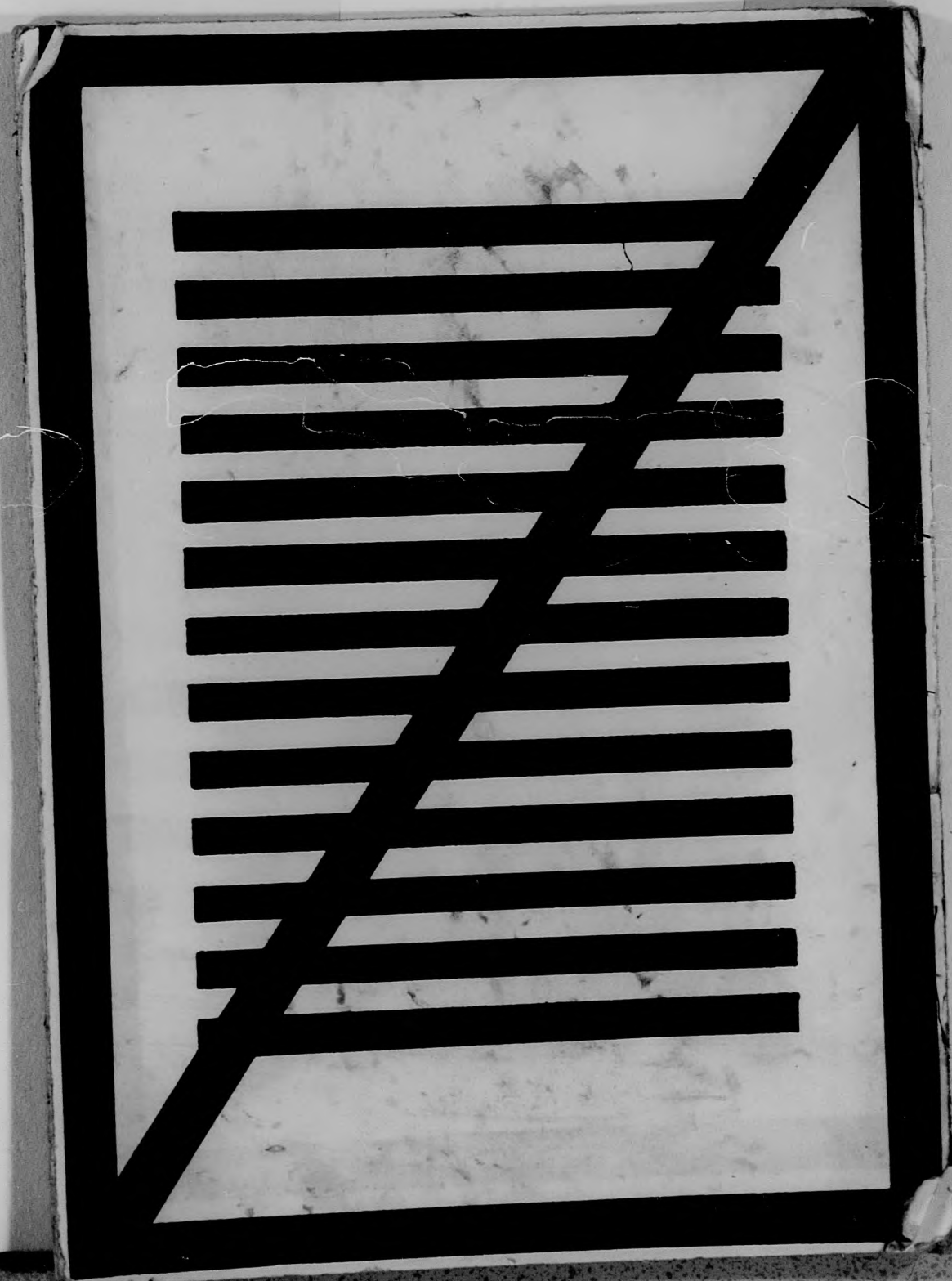
- a gazdaságpolitika céljaiban számos kisebb-nagyobb módosulást kezdeményez a negyedik ötéves terv-koncepció. módosításokat javasol például az erőforrások felhasználásának arányaiban. a nem termelő beruházásokat összeségében gyorsabban kívánja növelni, mint a termelőszektorokét. ennek az oka, hogy a lakásellátás és a kommunális fejlesztés állami kiadásai az új tervidőszakban az elgondolások szerint megkétszereződnek.
/ folyt. köv./

11.45/ju

10
130

J.

28. lap.

J.

bb 26. a negyedik öté
tervhivatal elnökhely

i sl/gg-ju 1e hgy

somogyi Lajo

25. lap

sai - az országos

ár 5.

ti:

népgazdaság

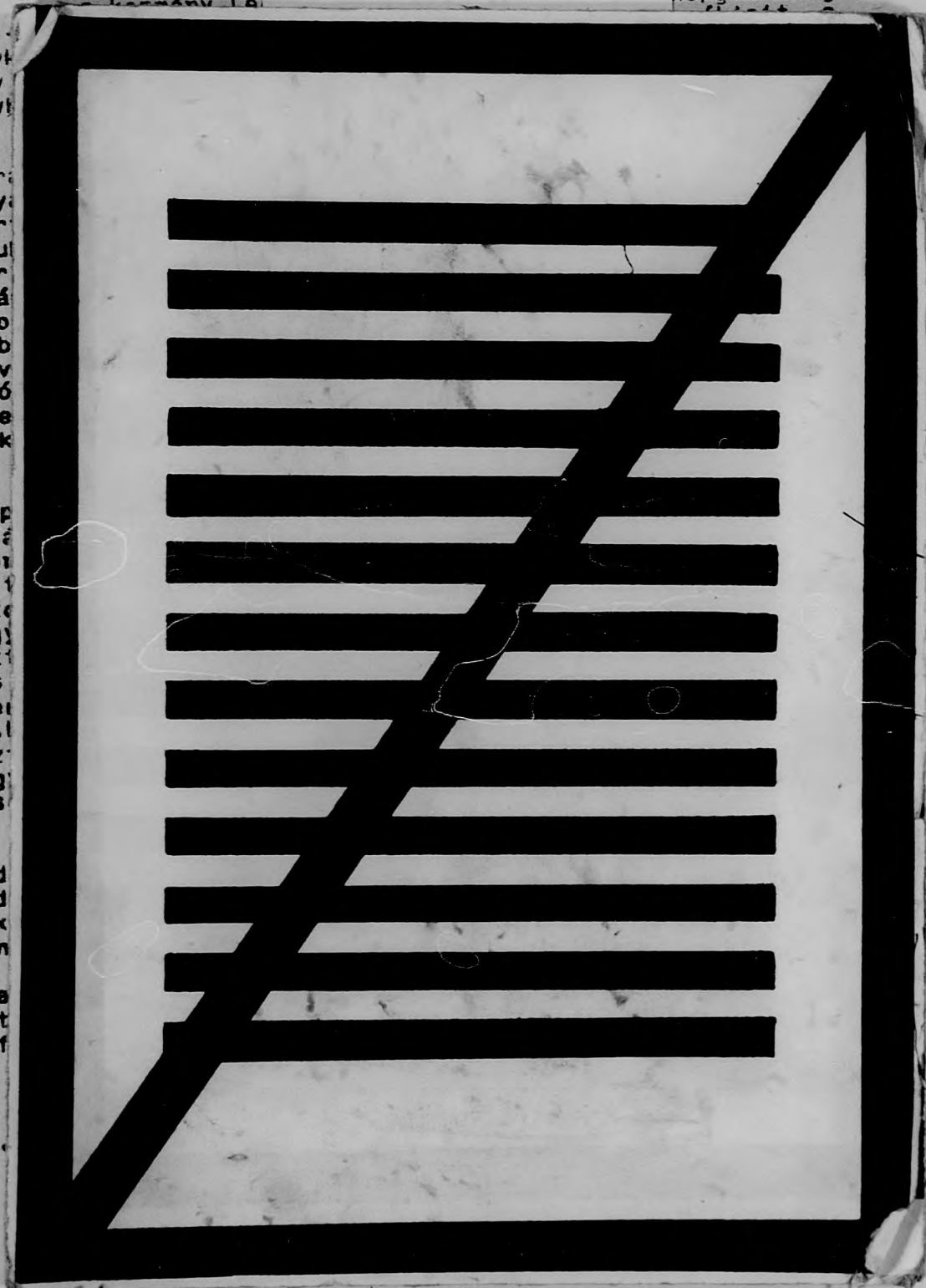
1971
terv
terv
terv

táv
foly
azér
beru
mogr
hatá
gozo
jaib
terv
jábó
a te
ciák

alap
dasé
szor
tó
nate
hog
tet
tos
szel
vál
ösz
átg
dés

mód
mód
nak
ban
az
kla
két
/ f

11.

bb 27. szegedi egyetemisták népművelési gyakorlaton

vid/ká-ju hgy

1970. február 5.

csütörtökön a szegedi felsőoktatási intézmények 100 hallgatója népművelési gyakorlatra utazott a dél-alföldi falvakba. 10 napot töltenek a bács-, békés- és csongrád megyei községekben. felkeresik a kiszervezeteket és segítséget nyújtanak a felszabadulás 25. évfordulóját köszöntő politikai és kulturális akcióprogram elkészítéséhez. a művelődési házakban az öntevékeny művészeti együttesek, irodalmi színpadok idei programjához adnak tanácsokat. a joghallgatók a tanácsok munkájával, a tsz-ek jogi problémáival ismerkednek, az orvos-gyógyszerész hallgatók a falu egészségügyéről gyűjtenek tapasztalatokat.

az egyetemi hallgatók a gyakorlat végén írásos javaslatokat tesznek a népművelési és ismeretterjesztő munka javítására. /mti/

--

bb 28. 380 millió forint értékű terményt mentettek meg baranyában - növényvédelmi napok kezdődtek pécsett

vid -ju ká hgy

1970. február 5.

a múlt évben 380 millió forint értékű terményt mentett meg a növényvédő szolgálat baranyában, ami rekordösszegnek számít. a károkozók elleni védekezésre fordított minden forint négy-öt forint hasznot hajtott a mezőgazdaságnak. ezeket a jellemző adatokat pécsett, a csütörtökön kezdődött növényvédelmi napok tanácskozásán ismertették. az állami és társadalmi szervek első ízben rendezték meg a baranyai növényvédelmi napokat, amelyek során előadásokra, kiállításokra, filmvetítésekre, szakkönyvvásárra kerül sor. a jövőben, éppen a növényvédelem fontosságára tekintettel, minden évben megtartják ezt a szakmai tanácskozást pécsett. a mostani növényvédelmi napok előadásainak, vitáinak fő témája a szakmunkás- és szakember képzés. mint ismeretes: a rendelet előírása szerint 1970. március 1. után gyomirtó szerrel és méreggel csak szakmunkás vagy betanított munkás, erős méreggel pedig kizárólag szakmérnök vagy szaktechnikus dolgozhat. az óvatosság érthető, hiszen a baranyai gazdaságok jelenleg is mintegy kétszáz készítményt használnak és évente legalább ötven új szer kerül forgalomba. ezért a tél folyamán körülbelül kétszáz növényvédő szakmunkást képez

már szakképzett emberre bízhatják. /mti/

-26-

To

1330

bb 29. a tavalyinál ötvenhárom millió forinttal nagyobb összeggel gazdálkodik a hajdu-bihar megyei tanács

vid-ká szb hgy

1970. február 5.

a hajdu-bihar megyei tanács csütörtökön debrecenben megtartott ülésén elfogadta az 1970. évi költségvetést. a tanács az idén 661 millió forinttal gazdálkodik, ötvenhárom millió forinttal többel, mint a múlt esztendőben.

a megye költségvetéséből nagy összeget költenek a kulturális, és egészségügyi ellátás további javítására, kommunális célokra és utépitésre. ez évben átadják rendeltetésének debrecenben a megyei kórház szülészeti osztályát, tizenöt fogorvos áll munkába a hajdusági községekben, s három gyermekorvos kezd meg a gyógyítást. monostorpályiban husz férőhelyes bölcsőde, zsákán földesen és berettyóújfaluban öregek napközi otthona épül. száz hellyel bővítik a községekben a napközi otthonokat s ebben az esztendőben átadják rendeltetésének a hortobágyon a hetven személyes általános iskolai diákotthont.

utak, hidek építésére, karbantartására 31 millió forintot irányzott elő a költségvetés, három millióval többet, mint tavaly. két és félmillió forinttal nagyobb összeget fordítanak a közvilágítás fejlesztésére, mint 1969-ben. a kommunális létesítmények fejlesztésénél elsősorban a nagyközségek igényeit igyekeznek kielégíteni. /mti/

--

bb 30. rózsá miklós kitüntetésé

i kf/j szb 1e

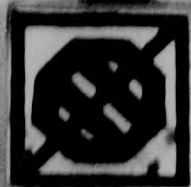
1970. február 5.

a magyar szállodafejlesztésben elért kimagasló eredményeiért rózsá miklóst, a hungária szálloda és étterem vállalat vezérigazgatóját a magyar népköztársaság elnöki tanácsa a munka érdemrend arany fokozatával tüntette ki. /mti/

--

-27-

To
1330

bb 31. felszabadulási emlékmű, rózsaliget szolnokon
1970. február 5.
vid-ká szb hgy

szép emléket állítanak szolnokon hazánk felszabadulásának 25. évfordulója tiszteletére. a tiszta balpartján levő festői kulturpark, a tiszaliget bejáratánál felavatják az impozáns felszabadulási emlékművet, szabó lászló szolnoki szobrászművész alkotását. a szabadság eszméjét kifejező művészi alkotás köré rózsaligetet telepítenek. a hazafias népfront városi bizottsága felhívással fordult a város üzeméhez, intézményeihez, lakóhoz: vegyenek részt a rózsaliget létrehozásában, társadalmi hozzájárulással segítségkiszta „virágos szolnokért”, mozgalom sikerét. /mt1/

bb 32. debrecenig vezetik a tiszta vizét
1970. február 5.
vid-ká szb hgy

a debreceni városi tanács csütörtöki ülésén megtárgyalták és jóváhagyták a város ezévi költségvetését és az ideai fejlesztési tervjavaslatot. a költségvetés összege 311 millió forint. bejelentették, hogy a harmadik ötéves tervben összesen 3 200 lakás épül debrecenben. a terv célkitűzéseinek megfelelően az idén 772 lakást adnak át. 1971-ben, a debreceni házgyár előregyártott elemeivel nemcsak meggyorsul, hanem évi szinten jelentősen növekszik a lakásépítkezés. a tanácsülés elhatározta, hogy a vízellátás javítására a keleti főcsatornából távvezetékkel a városig vezetik a tiszta vizét. a nagy munka előkészítését az idén megkezdik. az elavult lakóházak felújítására az idén negyvennégy millió forintot fordítanak és folytatják az áttérést a földgázfűtésre. /mt1/

bb 34. „pest megyéért”, érdemérmét alapított a megyei tanács
1970. február 5.
vid-gő szb ká

hazánk felszabadulásának 25. évfordulójára pest megye tanácsa érdemérmét alapított. a „pest megyéért”, elnevezésű érem ezüstből készül, egyik oldalán a duna-kanyar a fellegvárral és a salamon-toronnyal látható, a másik oldala pedig a megyei tanács épületének homlokzatát ábrázolja. az érdemérmét azok kaphatják, akik a község és városfejlesztésben, a gazdasági, és kulturális élet területén kifejtett politikai, gazdasági, közéleti tevékenységükkel közmegebecsülést szereztek. a kitüntetést első ízben április 4-én adják át. /mt1/

12.25/szb

-28-

bb. 33. áprilisban: országos diákkparlament - harmincezer fiatal várnak az építőtáborok - verseny tíz tantárgyból, 25 szakma ismereteiből

1 pr/gk szb zs
1970. február 5.

mozgalmas heteket, hónapokat ígér a 14-18 évesek népes táborának, a középiskolások és szakmunkástanulók százezreinek a tavasz és a nyár. a számukra készített programból, az ifju nemzedéknek ezt a rétegét érdeklő eseményekről nyilatkozott az mt1 munkatársának dr. vajó péter, a kisz központi bizottságának titkára.

- újra szót kapnak a középiskolások és a szakmunkástanulók: a kisz kb titkárságának határozata alapján az ideai tanévben is összehívjuk az országos diákkparlamentet. az iskolákban februárban ülnek tárgyalóasztalhoz a fiatalok képviselői, majd ezt követően tartják a megyei diákkparlamentek sorozatát. az összejövetek első szakaszában a helyi pedagógusokhoz és vezetőkhoz interpellálnak a gimnazisták, technikumi hallgatók, majd a továbbiakban - március 1 és 15 között - országgrészenként vitatják meg helyzetüket, tennivalóikat a fiatalok. ezeken a tanácskozásokon már diákközösségek tapasztalatai ötvöződnek, s kialakul az adott területre jellemzőkép. ugyanitt választják meg és látják el utavalóval az országos diákkparlament 300 küldöttjét, akik április 6-án, 7-én és 8-án ülnek össze. a tanácskozásokon a mozgalmi és az iskolai élet demokratizmusa áll az eszmecsere középpontjában. állást kell foglalniuk a tanintézeti kisz-munka föllendítésének kérdésében és meg kell határozniuk a szervezeti munka továbbfejlesztésének tennivalóit. a fiatalok felméri az előző diákkparlament határozatainak végrehajtását, megemlékeznek hazánk felszabadulásának 25. évfordulójáról s emellett természetesen szót váltanak életük ezernyi más dolgáról is.

- országszerte megkezdődtek a jelentkezések a kisz nyári ifjusági építőtáborába, s február 28-ig mindenütt megkapják megbízatásukat a leendő táborparancsnokok is. immár tizenkét esztendő tapasztalatok bizonyítják, hogy fejlődőképes és kamatozó a fiataloknak ez a népgazdaság-segítő mozgalma. az idén 37 központi és 5 egyetemi építőtábor nyílik az ország különböző vidékein, s több mint harmincezer egyetemista, főiskolás és középiskolás vállalhat részt a nyári feladatok megoldásából.

/folyt.köv./

12.35/szb

-29-

bb. ae. /áprilisban országos... 1. folyt./-szb

az idén a lányok is „kapósabbak”, bács, baranya, pest, somogy, szolnok és veszprém megyében összesen 27 tábort népesítenek be, segédkeznek a növényápolásban, illetve a gyümölcs-szedésben. a fiúk ut- és csatornaépítkezéseken, vasuti rekonstrukción, valamint csillebércen és zánkán az úttörőváros építkezéseiben dolgozhatnak. a szocialista országokkal sorra kerülő ifjusági cseretáborozások keretében hét-nyolcszáz fiatal utazhat külföldre. az elmúlt évekhez hasonlóan 1970-ben is megnyílik a kisz nemzetközi építőtábora, ide hetvennyolc van egyetemistát várunk a világ minden tájáról.

- hozzávetőleges számításaink szerint negyvenezer - ötvenezer fiatal vesz majd részt az országos középiskolai tanulmányi versenyen, amelyet - közösen a művelődésügyi minisztériummal - tíz tantárgyból hirdettünk meg. az mszt és a ksz kb együttes vállalkozása a szakközépiskolák és technikumok diákjainak orosz nyelvi szóbeli versenye, ezt a vetélkedőt áprilisban követi a szép magyar beszéd kazinczy-versenyének döntője.

- hagyományainkhoz hiven - együtt a munkaügyi minisztériummal - az idén is versenyre szólítottuk az ország szakmunkástanulóit. a tét: a szakma kiváló tanulója cím elnyerése. felhívásunk ezuttal is nagy visszhangot keltett: több mint 100 ezer fiatal áll majd sorompóba, hogy bizonyítsa felkészültségét, vizsgáljon 35 szakma ismeretéből. korábban mostohagyerekként bántunk az egészségügyi szakiskolák növendékeivel, az idén már versenyezhetnek a megtisztelő címmel.

- csak címszavakban néhány érdekesnek ígérkező további eseményről: április 11-én és 12-én kecskeméten rendezik meg a középfokú tanintézetek vers- és prózamondóinak országos versenyét, április 17 és 19 között sárvárott tartják a diákköltők és diákirók első országos találkozóját, s május 21-én csurgó ad otthont a 11. csokoni diákszinjatszónapok rendezvényeinek. /mt1/

42.50/szb

-30-

To
130

425. időjárásjelentés

Lk szb hgy

1970. február 5.

a meteorológiai intézet jelenté 1970. február 5-én, csütörtökön 12 óra 20 perckor:

az enyhe idő tovább tart

az óceáni eredetű enyhe, nedves levegő európa nyugati és középső részei után elárasztotta a szovjetunió európai térségét is. az enyhe levegővel elárasztott területeken változókéony időjárás alakult ki. sokfelé esik az eső, kelet-európában nagy kiterjedésű havazások vannak. a szerdán mért legmagasabb hőmérsékletek 2-5 fokkal magasabbak voltak a legutóbbi évek átlagos értékeinél. a skandináv félszigetre ismét igen hideg, sarkvidéki eredetű levegő érkezett. hatására ott reggel mínusz 25 - mínusz 32 fokos fagyok keletkeztek. a hideg levegő élénk északi széllel folytatja útját délnyugat-európa fölé. a kárpát-medence időjárásában az elkövetkező nap folyamán változás nem lesz.

hazánkban szerdán felhőátvonulások voltak, szórványosan esett az eső, de a lehullott csapadékmennyiség sehol sem haladta meg a 2-3 millimétert. napközben 3-9 fokig emelkedett a hőmérséklet. ma hajnalra mínusz 3 - plusz 3 fokig hűlt le a levegő. délelőtt országsszerte folytatódott a felhős, párás, enyhe idő. néhány helyről újabb esőt jelentettek. 11 órára országsszerte plusz 2 - plusz 7 fokig emelkedett a hőmérséklet.

budapesten szerdán a hőmérséklet középértéke 5,0 fok, a sokévi átlagnál 5,1 fokkal magasabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 8 fok volt, a tengerszintre átszámított légnyomás 754 milliméter, alig változik.

várható időjárás péntek estig:

változó mennyiségű felhőzet, többfelé futó eső, mérsékelt, napközben kissé megélénkülő dél nyugati, nyugati szél. az évszakhoz képest enyhe idő. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet mínusz 1 - plusz 4, legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken plusz 4 - plusz 9 fok között.

a duna vízállása budapestnél 153 centiméter. /mt1/

12.58/szb

-31-

m To 1430

bb. 35. m husz éves az öntözéses szakemberképzés szarvason
- öregdiákok találkozója a felsőfoku technikumban

vid-tr szb ká

1970. február 5.

husz éves az öntözéses szakemberképzés szarvason. a jubileum alkalmából csütörtökön az öregdiákok és a tanárok részvételével kétnapos országos jellegű tanácskozás kezdődött a tizedik sámul felsőfoku mezőgazdasági technikumban. hazánk minden tájáról mintegy 150 egykori diák érkezett szarvasra, közöttük több termelészövetkezeti elnök, főagronómus, brigádvezető, öntözéses szaktechnikus. a vitaindító előadást dr. Kovács Gábor igazgató, a mezőgazdasági tudományok doktora tartotta, az öntözéses növénytermesztés és az öntözéses szakemberképzés időszerű problémáiról, majd dr. Vincze Ferenc tanácsvezető tanár ismertette a két évtized oktatásának gyakorlati eredményeit. /mti/

bb 36. vetik a kerti magvakat heves megyében

vid-ká szb bs

1970. február 5.

a heves megye kertvidékein megkezdődtek a koratavaszi munkák. a gyümölcsösökben és a nagyüzemi szőlőtáblákon dolgoznak a metszők. a mátraaljai történelmi borvidéken az elmúlt napokban mintegy két millió vesszőt gyűjtöttek a közkedvelt tramini, olaszrizling és leányka fajtákból szőlőoltványok készítéséhez. több termelészövetkezetben hozzáálltak a talajelőkészítéshez a telepítésre kijelölt új szőlőtáblákon. az üvegházakban vetik a paradicsom- és paprika magvakat. heves megyében az idén mintegy tízenkétezer holdra készítenek elő palántákat. a kedvező adottságokkal rendelkező hevesi homokháton már készítik a meleg-ágyakat, szállítják a trágyát, egyengetik a talajt. /mti/

bb 37. újra termel a felrobbant a újjáépített kemence
őzdon

vid-ká szb bs

1970. február 5.

csütörtökön sor került az első csapolásra az őzdi kohászati üzemek acélművének nyolcas számú, újjáépített kemencéjénél.

/folyt.köv./

13.20/szb

-32-

13.14.30

37. /újra termel a... 1. folyt./-szb

a kemence január 27-én felrobbant. a vizsgálat megállapítása szerint a robbanást a hulladékvas adagolása közben a kemencébe került, háboruból visszamaradt gránát okozta. a detonáció következtében megrongálódtak a kemence falai és a boltozata is beszakadt.

a kohászati gyárépítő vállalat és az őzdi kohászati üzemek tmk részlegének dolgozói a romok eltakarítása után azonnal hozzáálltak a kemence újjáépítéséhez, s azzal egy hét alatt elkészültek.

a robbanás következtében mintegy kétezer tonna acéllal csökkent a martin-acélmű termelése, ami azonban nem okozott fennakadást a továbbfeldolgozó durvahengerműben, mert az elegendő öntecsel rendelkezett.

a kemence újbóli üzembehelyezésével egyidőben leállították a kohászati üzemek nagyolvasztójának 1. számú nagykohóját /mti/

La sokszos átépítése.

bb 38. nagy a munkaerővándorlás - szakszervezeti vizsgálat szolnok megye legrégebbi üzemének munkakörülményeiről

vid-ká szb bs

1970. február 5.

szolnok megye legrégebbi üzeme, az 1848-ban telepített törökszentmiklósi mezőgazdasági gépgyár dolgozóinak szociális, kulturális, egészségügyi és munkavédelmi helyzetét vizsgálta csütörtöki ülésén a szakszervezetek szolnok megyei tanácsának elnöksége. a budapesti mezőgazdasági gépgyárhoz tartozó üzem termelése, a dolgozók munkakörülménye az utóbbi 20 év alatt sokat változott. a termelés volumene 1949-hez viszonyítva tízenháromszorosára emelkedett, a gyártmányok korszerűek, a termékek a külföldi piacokon is versenyképesek.

a dolgozók élet- és munkakörülményeinek alakulása azonban nem tartott lépést ezzel a haladással. szembevetve az üzemben tapasztalható munkaerővándorlást. /folyt.köv./

13.28/szb

-33-

13.14.30

bb 38. /nagy a ... 1. folyt./-szb

tavaly kétszázhetvenkét munkás lépett ki, s kétszázhetvenhét új dolgozót vettek fel. az utóbbi két év alatt hétszáz új munkás kopogtatott a gyár ajtaján. az újjonnan belépett dolgozók többsége kevés gyakorlattal és még kevesebb üzemi ismerettel rendelkezett, így gyakoribbak lettek a balesetek. 1968-ban negyvenkilenc, tavaly negyvennégy üzemi baleset fordult elő, aminek következtében több mint ezer munkanap esett ki a termelésből.

az elnökség állást foglalt a dolgozók munkakörülményeinek javítása mellett. /mti/

bb 39. pécsi bőrujdonság : a gyűrt lakk

vid-ká szb bs

1970. február 5.

új termékkel, divatos gyűrt lakk-kal bővítette választékát a pécsi bőrgyár. ilyen anyagot eddig csak külfelldről szerezhették be a feldolgozó ipar. a múlt évi sikeres kísérletek után most megkezdték a sorozatgyártást.

a sima lakkból készült cipő, táska és egyéb ruházati cikk hordás közben elég hamar megtörik, csunya lesz. a gyűrt lakk-nál ez nem következik be. a pécsi bőrgyár üzemi kiállításon mutatja be a huszféle színárnyalatban, igen jó minőségben előállított új termékét, amelyből már az első negyedévben több-ezer négyzetmétert készít belföldre és exportra. /mti/

bb 41. olajipari fiatalok klubja szegeden

vid-ká szb bs

1970. február 5.

a hazafias népfrent szegedi városi székházában megalakult az olajipari fiatalok klubja. létrehozását az indokolta, hogy a nagyalföldi kőolaj- és földgáztermelő vállalat sok ifjú dolgozója már nem az algyői ideiglenes szállásokon, hanem a városban lakik, véglegesen letelepedett szegeden. a népfrent a vállalattal kötött szerződés szerint meghatározott napokon 2 klubhelyiséget és egy tanácskozó termet bocsát a fiatalok rendelkezésére. az olajosok a jövőben itt tartják klubszerű foglalkozásaikat. mód nyílik az eszmecsere, a szórakozásra. havonta egy alkalommal szakmai témájú előadásokat hallgatnak és szakmai filmeket tekintenek meg. /mti/

13.40/szb

-34-

7.14.30

bb 40. népfrent-napirenden: a háztáji gazdálkodás, a zártkertek, a kiskertek

t tf/mm szb bs

1970. február 5.

három témakört tűzött napirendjére a hazafias népfrent mezőgazdasági bizottsága csütörtöki ülésén: a háztáji gazdaságok fejlesztéséről, a zártkertek rendezéséről és a kiskert-mozgalomról tartott tájékoztatót dr. soós gábor, mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszterhelyettes.

mind a tsz-tagság önellátása, mind a paraszti családok személyi jövedelme tekintetében jelentős hányadot képvisel a háztáji termelés. a 60-as évek elejétől mindmáig a személyi jövedelmeknek körülbelül a fele a háztájból származik. a közös gazdaságok állatállományuk nem kis részét - például a szarvasmarháknak 36, a tehéneknek 47, a sertéseknek 44 százalékát - a háztájiban tartják. hosszú távon is indokolt tehát a háztáji termelés fenntartása, sőt - a korlátozott lehetőségekhez mérten - az ártermelés korszerűsítése is.

sajnos bizonyos intézkedések - különösen az állattartás terén - nem váltották be a hozzájuk fűzött reményeket. a szarvasmarhát tartó családok száma 1961-ben még 430 ezer volt, 1967-re 290 ezerre csökkent. 1962 és 69 között körülbelül egyharmadával megcsappant a háztáji tehén-állomány. mindamelllett a számítások szerint a negyedik ötéves terv végére a szövetkezeti parasztság jövedelme várhatóan 60-40 százalékban a háztájból származik. a munkaerő utánpótlás viszonylag megnyugtató, hiszen az aktív tsz-tagok mellett mintegy 400 ezer családtagra és csaknem 360 ezer nyugdíjasra, illetőleg járadékosra lehet számítani. a közös és a háztáji gazdaságok együttműködését különösen a takarmányellátás, a szőlő- és gyümölcs telepítések felújítása, a kukorica és a burgonyatermesztésben pedig a korszerű technológiák elterjesztése terén kell szorgalmazni.

indítványozták a tanácskozáson, hogy illetékesek vizsgálják meg: miként lehetne a háztáji gazdaságoknak nyújtható otp-hiteleket olyképpen módosítani, hogy a hitel-felvételnél a tsz lehessen „keze”, saját tagjának. rendezésre vár - kormányservek részéről - a háztájiban végzett szerződéses termelés több munkügyi vonatkozása, például a nyugdíj és a társadalombiztosítás.

/folyt.köv./

14.15.0/szb

35-

7.14.30

bb 40. /népfront-napirenden:... 1. folytm/-szb

a földtörvény végrehajtása során az idén 60 ezer katasztrális hold zártkert tulajdoni és használati viszonyait vizsgálják felül, jövőre 89 ezer, 1972-ben 74 ezer, 1973-ban pedig - e munka befejezésekor - szintén 60 ezer katasztrális hold jogviszonyát rendezik. a kiskertekkel kapcsolatban a népfront aktivistái úgy vélekednek, hogy ki kell szélesíteni a munkás-kertszövetkezetek szervezését, szakköröket kell létesíteni a kiskert-tulajdonosok szakmai képzéséhez. megszivlelendő javaslat, hogy a vidéki települések kertmag-ellátását - a vetési igényben - „mozgó vetőmagboltok”-kal is segítsék. /mt1/

bb 42. anyagi ösztönzés, állami támogatás az építőipari kapacitás növelésére

i sb/mm szb 1e

1970. február 5.

ismeretes, hogy az építőipar évente többmilliárd forint értékű építési igényt kénytelen elutasítani kapacitáshiány miatt. ezért az 1970. évi népgazdasági terv előirányzatai és a hitelpolitikai irányelvek az eddiginél kedvezőbb lehetőségeket nyújtanak arra, hogy az ágazat állami egyedi nagyberuházásainak finanszírozásán túlmenően a vállalatok több beruházási hitelt vehessenek igénybe és a fontosabb fejlesztési feladatokra térítésmentes állami hozzájárulást is kapjanak. a hitelkeret mintegy 850 millió forint. az építőipari kapacitást és a gépesítést fejlesztő, továbbá a technológia korszerűsítését segítő beruházásokra kedvezményes, hosszulejratu kölcsönt is felvehetnek a vállalatok.

az építő- és építőanyagipari kapacitásbővítés ütemének meggyorsítására külön kedvezményrel, mintegy 700 millió forintos térítés nélküli költségvetési hozzájárulással segíti az állam a vállalatok fejlesztési törekvéseit. ennek csaknem a felét a korábban megkezdett vállalati beruházások folytatására, befejezésére fordítják. a fennmaradó 300-350 millió forintos költségvetési hozzájárulás ösztönző, gazdaságos elosztására most az országos tervehivatal és a pénzügyminisztérium egyetértésével közös tervezetet dolgozott ki az építésügyi és városfejlesztési minisztérium, s a napokban megjelenő közleményben tájékoztatja a vállalatokat az állami támogatás céljáról, elnyerésének feltételeiről.

/folyt.köv./

14.20/szb

-36-

Tó 1520

bb 42. /anyagi ösztönzés,... 1. folytm./-szb

a vállalatoknak gazdaságos beruházási javaslatokkal kell megpályáznok az állami hozzájárulást. az építőipari vállalatok elsősorban a közlépítő, valamint a szak- és szerelőipari kapacitás bővítésére, új korszerű építési technológiák kialakításához szükséges gépek beszerzésére; a tanácsai házkészítési szervezetek lakóházfenntartási kapacitás fejlesztésére tehetnek javaslatokat. ágazati hovatartozásukra való tekintet nélkül is javaslatokat nyújthatnak be gyárak, vállalatok az építőiparnak szükséges anyag és szerkezet-gyártó bázisokat fejlesztő beruházásokra. elsősorban a hiánycikkek, a fal- és padlóburkoló anyagok, tetőfedő termékek, hő- és hangszigetelő cikkek, különféle építési műanyagok, zárok, továbbá víz-, gáz-, gőz- és villamoszerelvények termelését. lényegesen bővítő fejlesztésre várnak javaslatokat. támogatást kaphatnak azok a beruházások is, amelyek a legújabb építésmód, a könnyűszerkezetes építési eljáráshoz szükséges anyagok, szerkezetek, beépített butorok, szellőztető berendezések, felvonók és különféle kohászati anyagok gyártását bővelik.

fontos feltétel, hogy az állami támogatással létesített üzem gyártmányainak termelését 1980-ig garantálják. előnyben részesülnek azok a vállalatok, amelyek saját erőforrásaikból is áldozatot hoznak a javasolt beruházás megvalósításáért. /mt1/

..

bb 43. bemutató családi házak szombathelyen

vid-ká szb bs

1970. február 5.

szombathelyen minta családi házakat építenek - jelentették be csütörtökön, a városi tanács végrehajtó bizottságának ülésén.

a családi házak a legkorszerűbb elvek szerint garázzsal, halféle variációban, egy és kétszintesben épülnek a kereskedelemben kapható anyagokból. az építettek több hónapon át kiállítászerűen láthatják majd a mai kor követelményeinek megfelelő, berendezett házakat.

a legjobb vas megyei építészek által tervezett mintalaké-
házakat a bemutató után értékesítik. /mt1/

..

14.25/szb

-37-

Tó 1530

bb 44. -a sütőipari kapacitás bővítése 20-30 százalékkal elmaradt az előirányzattól - ülést tartott az országos sütőipari szakmai tanács

t jf/gk szb 1e

1970. február 5.

a sütőipari egységek 70 százaléka jelenleg a kisüzemek kategóriájához sorolható, s az ipar összes üzemének több mint fele a tömegtermelés legalacsonyabb mértékét sem éri el - állapította meg az országos sütőipari szakmai tanács csütörtöki ülése. a szakemberek szerint a teljesen megfelelő ellátáshoz a termelő kapacitás 20 százaléka hiányzik. nehezíti a helyzetet, - amint erre az ülésen dr. nagy istván, a kém főosztályvezetője rámutatott -, hogy a sütőipar fejlesztésére 1968-ban hozott kormányhatározat 1969-re előirányzott programja nem valósult meg. a határozat szerint 1970 végéig országosan napi 1160 tonnával kellene bővíteni az ipar teljesítményét. gondot okoz, hogy tavaly, - főképpen építőipari kapacitás - és cementhiány miatt - a tényleges fejlesztés 20-30 százalékkal elmaradt az előirányzattól.

a kormányhatározat a vegyes profilok kialakítását is lehetővé tette, tehát módot adott arra, hogy ne csak a sütőipar, hanem más szektorok is bekapcsolódhassanak a lakosság ellátásába. sajnos ezen a téren sincs számottevő haladás; a gazdaságok, a szövetkezetek vagy a magánosok - akik előtérben nyitva van a lehetőség - eddig csak kis számban kértek sütőipari engedélyt. várhatóan segít majd a helyzetben, hogy egy nemrégiben megjelent rendelkezés 30 százalékos állami támogatást helyez kilátásba a sütőipari tevékenységgel foglalkozó mezőgazdasági nagyüzemek számára. most tárgyalnak arról, hogy miként lehetne ezt a kedvezményt más szektoroknak is biztosítani.

az ülésen a termékek minősége is szóba került. az ipar szakemberei egyöntetűen állítják, hogy a végtermékek szabványát addig nem lehet szigorítani, amíg a felhasznált alapanyagok előírásainál nincs különösebb változás. ezért is nagy szükség van a közel-jövőben megjelenő buza-liszt szabványra. máris javulást jelentett, hogy a kemény, illetve a puha buza közötti minőségi különbség a felvásárlási áraknál is jelentkezik, ami a jobb minőségű gabona termelésére ösztönzi a gazdaságokat. szó van arról is, hogy a kenyérgyárak, sütődék számára lehetővé teszik, hogy ott vásároljanak lisztet, ahol a legjobb minőséget garantálják.

/folyt.köv./

14.35/szb

-38-

To 1520

kbb 44 /a sütőipar... 1. folyt./szb

másfél év alatt előbbre lépett a sütőipari gépgyártás; az élelmiszeripari berendezés és gépgyártó vállalat elkészítette az új dagasztógépet és az idén már sorozatban gyártják. a sütőipari kutató intézet és az élelmiszeripari gépgyár kialakította a folyamatos tésztakészítő berendezést, amelynek mintapéldányát győriben sikerrel próbálták ki. az üzemek jogos kérésére az ipar vezetői tárgyalásokat kezdtek a kemencegyártó vállalattal, a megrendelők ugyanis a követelményeknek jobban megfelelő kemencéket várnak az ipartól és sok esetben vonakodnak elfogadni az eddig kínált típusokat.

pozitívként állapították meg a tanács ülésén, hogy idén 130-cal nő a sütőipari szakboltok száma. budapesten pedig a korábbi 85 helyett 350 boltban már nyitás előtt átveszik a pékárut a minőség óvása érdekében. a fővárosban 80 üzlet vasárnap is árusít, vidéken ennél rosszabb a helyzet, mert csak szege-den, illetve a balaton-parton vannak kezdeményezések a vasárnapi árusításra. /mti/

--

bb 46. elhunyt özv. schilling zsigmondné,

i qj szb zs

1970. február 5.

a párt és a munkásmozgalom régi harcosa, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje. temetése február 11-én 11,30 órakor a rákoskeresztúri temetőben lesz.

mszmp ix. kerületi bizottsága

/mti/

--

bb 47. háromszáz értelmiségi segíti bács-kiskun megyében a népművelést

vid-fm szb bs

1970. február 5.

csütörtökön kecskeméten együttes ülést tartott a bács-kiskun megyei népművelési tanács és a tit megyei elnöksége. megállapították, hogy a megyében a népművelési munkát összesen 300 értelmiségi - tanár, művész, kutató, jogász és csillagász - segíti. tavaly 18 témaából 4 773 előadást tartottak. fokozódott az érdeklődés a művészeti, a néprajzi, a szociológiai és a közgazdasági ismeretek iránt. az ülésen hangsúlyozták: hogy a jövőben még inkább figyelembe kell venni az előadások témaválasztásánál a helyi körülményeket, igényeket. a tit szakosztályai még a téli hónapokban több mint ezer rendezvényre küldenek szét meghívókat. /mti/

14.47/szb

-39- /k

To 1520

LB 49. Ünnepség a tűzrendészet újjászervezésének 25. és a budapesti tűzoltóság fennállásának 100. évfordulója alkalmából

t zsu/mm bzs zs ba

1970. február 5.

a belügyminisztérium tűzrendészeti országos parancsnokságának rendezésében csütörtökön kiállítással és ünneppel emlékeztet meg a mom művelődési házban a tűzrendészet újjászervezésének 25. és a budapesti tűzoltóság fennállásának századik évfordulójáról.

a művelődési ház előcsarnokában rendezett kiállításon fotókkal, tablókkal mutatták be a magyar tűzrendészet technikai fejlődését, a tűzoltóság szervezeti életének jelentősebb állomásait, az önkéntes és hivatásos tűzoltók hősiességét helytállását.

a kettős jubileum alkalmából megtartott ünnepségen dr. farkas györgy ezredes, az országos tűzrendészeti parancsnokság vezetője üdvözölte a résztvevőket, köztük benkei andrás belügyminisztert, borbándi jánost, az mszmp kb osztályvezetőjét, közéletünk más neves képviselőit, valamint a művelődési ház kulturtermében összegyűlt csaknem 700 önkéntes és hivatásos tűzoltót.

sarlós istván, a fővárosi tanács vb. elnöke ünnepi beszédben emlékezett meg a tűzrendészet jelentőségéről, az emberi élet, a kulturkincsek, a közvagyon védelmében betöltött fontos szerepéről. 1870-ben a fővárosban 12 főnyi tűzrendészeti egység kezdte meg az iparosodó pest tűzvédelmét, majd a következő évtizedekben a követelmények növekedésével együtt fejlődött a tűzoltóság. különösen a felszabadulás óta fejlődött jelentősen a tűzrendészeti munka. jelenleg a főváros modern technikával felszerelt, jól szervezett tűzoltósággal rendelkezik.

sarlós istván kitért arra is, hogy ahogyan fejlődik a technika, s terjed a műanyagok alkalmazása, úgy válik a tűzoltók munkája egyre differenciáltabbá és bonyolultabbá. az elmúlt 25 évben a tűzoltó egységek csaknem 150 ezerszer vonultak ki tűz és káresetek kezeléséhez. a tűzrendészet egyszerre végzi a tüzmelegítést és a tűzoltást. csaknem 200 ezer aktivistája működik közre a tüzek oltásában, csak úgy mint a tüzmelegítéssel kapcsolatos felvilágosító munkában.

ezután benkei andrás belügyminiszter kitüntetésekkel adta át a tűzrendészeti munkában kiemelkedő teljesítményt nyújtott, példásan helyt állt tűzoltóknak. többen kapták a „haza szolgálatáért”, érdemérem arany, ezüst, illetve bronzfokozatát, a tűzrendészeti érem különböző fokozatait, s több kiváló tűzoltó miniszteri dicséretben részesült. a kitüntetések átadása után a magyar állami operaház szólistái, a belügyminisztérium duna művészegyüttese és a belügyminisztérium központi zenekara szórköztette az egybegyűlteket. /mti/

..

15.30/bzs

- 39 -

17 16¹⁵

bb 49. Ünnepség a tűzrendészet újjászervezésének 25. és a budapesti tűzoltóság fennállásának 100. évfordulója alkalmából

t zsu/mm bzs zs ba

1970. február 5.

a belügyminisztérium tűzrendészeti országos parancsnokságának rendezésében csütörtöki kiállítással és ünneppel emlékeztek meg a mom művelődési házban a tűzrendészet újjászervezésének 25. és budapesti tűzoltóság fennállásának századik évfordulójáról.

a művelődési ház előcsarnokában rendezett kiállításon fotókkal, tablókkal mutatták be a magyar tűzrendészet technikai fejlődését, a tűzoltóság szervezeti életének jelentősebb állomásait, az önkéntes és hivatásos tűzoltók hősiességét helytállását.

a kettős jubileum alkalmából megtartott ünnepségen dr. farkas györgy ezredes, az országos tűzrendészeti parancsnokság vezetője üdvözölte a résztvevőket, köztük benkei andrás belügyminisztert, borbándi jánost, az mszmp kb osztályvezetőjét, közéletünk más neves képviselőit, valamint a művelődési ház kulturtermeiben összegyűlt csaknem 700 önkéntes és hivatásos tűzoltót.

sarlós istván, a fővárosi tanács vb. elnöke ünnepi beszédben emlékezett meg a tűzrendészet jelentőségéről, az emberi élet, a kulturkincsek, a közvagyon védelmében betöltött fontos szerepéről. 1870-ben a fővárosban 12 főnyi tűzrendészeti egység kezdte meg az iparosodó pest tűzvédelmét, majd a következő évtizedekben a követelmények növekedésével együtt fejlődött a tűzoltóság. különösen a felszabadulás óta fejlődött jelentősen a tűzrendészeti munka. jelenleg a főváros modern technikával felszerelt, jól szervezett tűzoltósággal rendelkezik.

sarlós istván kitért arra is, hogy ahogyan fejlődik a technika, s terjed a műanyagok alkalmazása, úgy válik a tűzoltók munkája egyre differenciáltabbá és bonyolultabbá. az elmúlt 25 évben a tűzoltó egységek csaknem 150 ezerszer vonultak ki tűz és káresetekhez. a tűzrendészet egyszerre végzi a tüzmegelezést és a tűzoltást. csaknem 200 ezer aktivistája működik közre a tüzek oltásában, csak úgy mint a tüzmegelezéssel kapcsolatos felvilágosító munkában.

ezután benkei andrás belügyminiszter kitüntetésekkel adta át a tűzrendészeti munkában kiemelkedő teljesítményt nyújtott, példásan helyt állt tűzoltóknak. többen kapták a „haza szolgálatáért”, érdemérem arany, ezüst, illetve bronzfokozatát, a tűzrendészeti érem különböző fokozatait, s több kiváló tűzoltó miniszteri dicséretben részesült. a kitüntetések átadása után a magyar állami operaház szólistái, a belügyminisztérium duna művészegyüttese és a belügyminisztérium központi zenekara szórakoztatta az egybegyűlteket. /mti/

15.30/bzs

- 39 -

147 1615

bb 48. börtönnel végződött a tüsarok-gyártás

vid/fm bh bs

1970. február 5.

két éve, 1968-ban állt először vádlottként poroszkai balázs gesztelyi lakos a miskolci járásbíró előtt. társadalmi tulajdont károsító lopás és társadalmi tulajdont károsító család miatt emeltek vádat ellene.

poroszkai balázs az ongai csavarárugyárban dolgozott. az üzemben az acélszalak, színesfémek darabolásánál jelentős mennyiségű ugynevezett véghulladék keletkezett, amelyet a gyárban már nem dolgoznak fel. ebből - a megfelelő előírások szerint - az üzem dolgozói is vásárolhattak. poroszkai balázs rájött, hogy ez a hulladékanyag tüsarokvédőnek feldolgozva sokkal jobban értékesíthető, s ehhez a tevékenységhez iparendélyt is kiváltott. a tüsarokvédő nagyobb részét azonban munkahelyén - több ipari tanuló és azok oktatóinak bevonásával - készítette a gyár berendezéseivel.

a miskolci járásbíró poroszkai balázst annak idején kétféle és hat hónapi szabadságvesztésre, valamint ötezer forint pénzbüntetésre ítélte, s a közügyek gyakorlásától három évre eltiltotta. fellebbezés során az ügy a miskolci megyei bírósághoz került, ahol az elsőfoku ítéletet megváltoztatták, s a büntetést két évi és hat hónapi szabadságvesztésben, valamint a közügyek gyakorlásától három évi eltiltásban állapították meg.

a legfelsőbb bíróság a vádlottal szemben hozott ítéleteket hatályon kívül helyezte s a miskolci járásbíró új eljárás lefolytatására kötelezte.

az új tárgyaláson kiderült, hogy poroszkai balázs az általa értékesített több mint hatvanezer tüsarokvédőből csak alig százhusz kilogram anyagot vásárolt, s hogy ezt leplezte a számlákat meghamisította. a jogtalan anyagfelhasználással a gyárnak mintegy nyolcvanezer forint kárt okozott.

a miskolci járásbíró egyrendbeli, folytatólagosan - részben felbujtóként - elkövetett, a társadalmi tulajdont károsító hirtlen kezelésben és ketrendbeli magánokirathamisításban mondta ki bűnösnek poroszkai balázst, akire ezért két évi és nyolc hónapi, szigorított büntetés - végrehajtási helyen letöltendő szabadságvesztésre ítélte. a vádlottat három évre eltiltotta a közügyek gyakorlásától. /mti/

- 40 -

15.20 bh

bb. 50. szlovák és német nyelvoktatás - óvodákban

vid/fm/rj bs

1970. február 5.

a megyei járási tanács végrehajtó bizottsága csütörtöki ülésén nemzetiségi nyelvet oktató óvodai csoportok szervezéséről hozott határozatot. a szülők kérésére a kesztölci és a püspöcsi óvodákban szlovák, a leányváriban pedig német nyelvet oktatást vezetnek be. ezekben a községekben hetenként három alkalommal tartanak olyan foglalkozásokat, amelyeken a kicsinyek nemzetiségi nyelven tanulják a verseket, meséket és a különböző játékokat. /mti/

bb. 51. nétezer-négyszáz ktsz -dolgozó vas megyében - a népfront és a ktsz -ek együttműködéséről tárgyalt a vas megyei népfront-elnökség

vid/rj fm bs

1970. február 5.

a hazafias népfront-bizottságok és a kisipari szövetkezetek együttműködéséről tárgyalt csütörtökön szombathelyen, a hazafias népfront vas megyei elnöksége.

a megyében 43 önálló kisipari és háziipari szövetkezet működik és egységei minden nagyobb településen megtalálhatók. a szövetkezetek több mint 7.400 dolgozót foglalkoztatnak. az elnökség megállapította: a népfront-testületekben minden szinten képviselve vannak a szövetkezetek, de szükséges, hogy a népfront-bizottságok minél több - kisipari szövetkezetekben dolgozó - fiatalot kooptáljanak tagjaik sorába.

megállapították továbbá, hogy a kisipari szövetkezetek tagsága az elmúlt évtizedben jelentős strukturális változáson ment át. a ktsz-ek alakulásakor a tagok 80 százaléka volt kisiparosokból adódott, és csak 20 százaléka volt alkalmazott. ma már ez az arány az alkalmazotti réteg bővülése és a szakmunkás-utánpótlás révén a fordítottja a kezdeti aránynak. az alkalmazottakból lett szövetkezeti tagok többsége azonban még nem érzi, hogy nemcsak tagja, hanem tulajdonosa is a szövetkezetnek, s ennek megváltoztatása népfront-bizottsági feladat is.

az elnökség a járási, városi, községi népfront- és ktsz-vezetőkkel egyetértésben elhatározta, hogy a szövetkezeteknél barátságos gyűléseket, különféle találkozókat szerveznek. bevonják a ktsz-ek tagjait a helytörténeti, honismereti munkába. megrendezik az országgyűlési képviselők és a szövetkezeti dolgozók találkozót, tapasztalatcseréket, ankétokat tartanak a gazdasági és szövetkezetpolitikai tervek megvitatására. /mti/

- 41 -

15.25 rj

NF 120

bb. 53. Üvegfejú autólámpa angol szabadalom alapján - az egyesült
izzó sajtótájékoztatója

t/zt/rj 1e bs

1970. február 5.

Sienes Béla, az egyesült izzó vezérigazgatója csütörtökön tá-
jékoztatta az újságírókat a vállalat munkájáról és terveiről.

elmondotta, hogy mind nagyobb erőfeszítéseket tesznek gyá-
ruk kapacitásának bővítésére s termékeinek korszerűsítésére.
1968-ban 134 millió, tavaly 360 millió forintot az
idén több mint félmilliárd forintot költöttek illetve költenek
beruházásra. több vidéki városban új üzemeket vettek át,
illetve a meglévőket bővítik. az idén befejeződik a nagykanizsai fény-
csőgyár beruházásainak első szakasza, zalaegerszegen fényforrásalkat-
részek, hajduböszörményben izzólámpaspirálók, kaposvárott
egyéb alkatrészek gyártására rendezkednek be. sok új szabadal-
mat értékesítenek. tavaly a gyár dolgozói 56 találmányt dolgoztak ki,
ezenkívül külföldi licencet vásárlásáról is tárgyalnak. az
első jelentős üzletkötés már létre is jött az egyik angol cég-
gel, amely átadta a világviszonylatban is újszerű üvegfejú autó-
lámpák licencét, know-how-ját, s rövidesen megérkeznek Angliából
a gyártáshoz szükséges berendezések is. az üvegfejú autólámpa
olcsóbb lesz, mint a hagyományos fémfejú, s igen nagy előnye, hogy
könnyen cserélhető. különösen a gépkocsik műszerfalának megvilá-
gítására lehet előnyösen használni. a gyártást a második félévben kezdi
még az egyesült izzó.

a vállalat igen nagymértékben, 13 százalékkal növeli az idén
a termelést, s mivel jelentősek a raktárkészletei is, az értékesítést
ennél is nagyobb mértékben, 15 százalékkal fokozza. termékei 80
országba jutnak el, s különösen nyugatról érkeztek az eddiginél na-
gyobb rendelések.

a hazai igényeket is az eddiginél jobban ki akarják elé-
gíteni. megszűnik az idén a rádió- és tv-csővek, a higanygőzlámpák
hiánya, izzólámpából több mint 40 milliót szállítanak a belkeres-
kedelemnek, ami ugyancsak kielégíti a hazai igényeket. /mti/

15.35 rj

- 42 -

NF 1620

bb. 49. elhunyt id dejzö vinco, a párt és a munkásmozgalom
régí harcösa

vid/fm bh bs

1970. február 5.5

id dejzö vinco, a párt és a munkásmozgalom régí harcösa,
a szocialista hazáért érdemrend tulajdonosa - aki 1913-óta
kiemelkedö tevékenysöget fejtett ki a munkásmozgalomban, - 90
éves korában elhunyt. temetése 1970. február 7-én lesz a dorogi
temetőben.

az mszmp dorogi járási és esztergomi
városi bizottsága

/mti/

bb. 52. elhunyt magyar józsef a párt és a munkásmozgalom
régí harcösa

vid/fm bh bs

1970. február 5.

magyar józsef, a párt és a munkásmozgalom régí harcösa,
a szocialista hazáért érdemrend tulajdonosa 74 éves korában
elhunyt. magyar józsef 40 éven át tevékenykedett a párt
fáradozatlan, önfeláldozó harcosaként. bucsuztatására késöbb
intézkednek.

az mszmp tatabányai városi bizottsága

/mti/

bb. 55. öthónapi szabadságvesztés veszélyeztetés miatt

vid/fm bh bs

1970. február 5.

ittas állapotban vezette a kpm közuti igazgatóság gépjár-
mivét páll józsef büntetett előéletü sényöi lakos. ujfehértó
közeliében az árokba borult, de szerencséjére nem sérült meg.
a nyíregyházi megyei bíróság veszélyeztetésért öthónapi szabad-
ságvesztésre ítélte és két évre eltiltotta a gépjárművezetéstől.
egyben elrendelte korábbi felfüggesztett büntetésének végre-
hajtását is. az ítélet jogerős. /mti/

- 43 -

15.30 bh

NF 1625

bb. 59. / Losonczi Pál, 2. folyt. / rj

gazdaságpolitikánk helyesebb megértése világítja meg azt is, hogy miért nem helyesli a kormány, ha bárhol, ok nélkül, merő gyanakvóan korlátozzák a szervezetek tevékenységének egészséges és célszerű bővítését. a vonatkozó jogszabályok világosak: a szervezetek mindenek előtt saját termékeik feldolgozására, félkész, vagy készáruk előállítására törekedjenek. de ebből az is következik, hogyha a szervezet saját tagjainak teljesebb foglalkoztatása végett, saját szükségletre, vagy a lakosság ellátására, székelyén, a törvényes keretek között melléküzeméget akar létesíteni, akkor ezt a törekvést az illetékes hatóságok segítsék.

a szervezeti gazdálkodás stabilizálódásának lényeges tényezője, hogy a gazdasági reform körülményei között a szervezeti gazdaságok még jobban magukra találtak, önállóságukat nemcsak kerítésen belül, hanem állami vállalatok egyenrangú partnereként is gyakorolhatják. a területi szövetségek sokoldalú szolgálataikkal segítik a közös gazdaságok szervezeti megerősödését.

a szervezeti tagság anyagi helyzetéről szólva az elnöki tánc elnöke kiemelte, hogy a harmadik ötéves terv egyik fontos előírásának megfelelően a falusi dolgozók jövedelme közeledett a városi dolgozókéhoz. közvetlenül a szocialista átstrukturálás után ezek szervezetben még nem tudtak készpénzt fizetni, azóta évről-évre nőtt a tagság közből eredő jövedelme s ezen belül a készpénz részesedés aránya. a szervezeti parasztság anyagi megbecsülését mutatja az is, hogy nyugellátásukról és betegség biztosításukról az ország anyagi erejéhez képest gondoskodunk. ezek szervezet, így a veszprémi is példaadó módon gondoskodik járadékosairól és nyugdíjasairól, megosztja a szíves vállalt terhet az állammal, valamint a családtagokkal. a szervezetek a rájuk háruló gazdasági és szervezési feladatok mellett nem feledkeznek meg arról a fontos társadalmi, politikai és kulturális tevékenységről, amely a szocialista építmunkában az ő vállalkra is nehezedik. általános tapasztalat, hogy a szervezés gazdasági talaján megindult a parasztság közösségi és közéleti felelősségének erőteljes kibontakozása.

- mindent el kell követnünk - mondotta befejezésül Losonczi Pál, - hogy a szervezeti parasztság ne csak jól dolgozzon és jól éljen, hanem valóban jól is érezze magát a változó, fejlődő, csinosodó községekben. ehhez minden feltétel adott, csak bálcse használjuk ki a szocializmusban rejlő erőforrásokat.

az ünnepi közgyűlés a helyi iskola uttörőinek műsorával ért véget. /mti/

15.58 rj

MF

- 46 -

bb 57 részegen megtámadta a rendőrt - egy évi szabadságvesztésre ítélték

vid-im bzs bs

1970. február 5.

preska józsef süttői lakost garázdaság, hivatalos személy és közösség megsértéséért egy ízben már elítélték 3 hónapi szabadságvesztésre. most ismét botrányos viselkedése miatt került a vádlottak padjára. a 34 éves segéd munkás a süttői művelődési otthonban szórakozott, és nagymennyiségű szeszest ital elfogyasztása után feleségével összeszólkkozott. a szolgálatot teljesítő rendőr figyelmeztette preskát, aki megtámadta és megütötte a hivatásait teljesítő törzsőrmestert. végül is a rendőr másik két férfi segítségével hazakísérte a részeg embert, aki még otthon is szembe szegült kísérelével. az esztergomi járásbírósa visszaesőként elkövetett, hivatalos személy elleni erőszak miatt preska józsefet egy évi szabadságvesztésre ítélte és a közügyek gyakorlásától 2 évre eltiltotta. az esztergomi megyei bíróság a védelem fellebbezését elutasította és jogerőre emelte az elsőfoku ítéletet. /mti/

bb 56. gazdasznapok kezdődtek tolna megyében

vid-ká/tné bzs bs

1970. február 5.

csütörtökön gazdasznapok kezdődtek tolna megyében, az országos mezőgazdasági könyvhónap alkalmából. a szekszárdi megnyitón Sowi benjaminak, a tolna megyei pártbizottság titkárnak bevezetője után dr. román pál, az mszmp kb osztályvezető helyettese tájékoztatta a megye minden részéből összegyűlt mezőgazdászokat népgazdaságunk, ezen belül mezőgazdaságunk és élelmiszeriparunk negyedik ötéves tervéről.

a megyei gazdasznapok további műsorában tamásiban az állattenyésztési kutatásokról, szekszárdon a növényvédelemről, az állategészségügyről és a talajvédelemről, faddon a falvak kulturális életéről, bátaszéken a mezőgazdaságban dolgozó nők helyzetéről tartanak előadásokat. /mti/

bb 57. növénynevelők kitüntetése

t jf/gk ie bzs bs

1970. február 5.

dr. gergely istván mezőgazdasági és életmezésügyi miniszter-helyettes csütörtökön a mém-ben növénynevelőknek adott át kitüntetések. dr. mészoly gyula, az mta levelező tagja, dr. kovács istván és dr. beke ferenc, a mezőgazdasági tudományok kandidátusa és németh márton tudományos főmunkatárs kapta a fleischmann rudolf-émlékplakettet, kiemelkedő növénynevelői tevékenysége elismerésül. /mti/

16.00/bzs

MF 16

- 47 -

bb 58. országoserte kiegyensúlyozottak a piaci árak, bőséges a február eleji áru kínálat

1 jf/gg je bh bs

1970. február 5.

a kedvezőre fordult időjárás lehetővé tette a fővárosba és a vidéki pari központokba irányuló zöldség- és gyümölcs szállítások meggyorsítását. az utóbbi 10-12 napban lényegesen több burgonyát, káposztaféléket, zöldségfélét és téli almát hoztak a piacokra a téli tárolókból, mint január közepén. a fővárosi és a vidéki piacokon árubőség volt, a kínálat mindenhol kielégítette az igényeket. egyes piacokon - különösen a budapesti vásárcsarnokokban - igen sok primőr fejessaláta és karalábé várta a vásárlókat. a primőcikkék közül eladásra kínáltak még üvegházi paradicsomot, sóskát és parajt is. a termelők szövetkezeti árudák megfelelően bővítették a piaci választékot: kelbimbót, karfiolt és üvegházi hónaposretket adtak el nagyobb mennyiségben.

a piaci árak alakulásában jelentősebb változás nem volt. a fővárosi piacokon kisebb mértékben megdrágult a zöldség és a téli alma, ugyanakkor olcsóbb lett a kelkáposzta.

elegendő élő- és vágott baromfi, továbbá friss tojás volt a piacokon. a tartós kínálat miatt csökkent a vágott tyúk piaci ára.

az összesítések szerint hét nap alatt 11.500 mázsa burgonyát, 1800 mázsa vöröshagymát, 1600 mázsa fejesskáposztát, 1300 mázsa kelkáposztát és 1400 mázsa sárgarépat hoztak fel a budapesti piacokra, csarnokokba.

a piaci árak országos egybevetése azt bizonyítja, hogy a megfigyelt nagyvárosokban kialakult árak között nincs különösebb eltérés. budapesten 2,90-3,70 forintba kerül egy kiló burgonya, pécsen 2,40-3,70, debrecenben pedig 2,40-3,60 az ára. a vöröshagyma budapesten a legdrágább; kilója a budapesti nagyvásártelepen 5,60 forint; pécsen 5,40, debrecenben pedig 5 forint. a fejesskáposzta kilóját a nagyvásártelepen 3,20-ért, pécsen 3 forintért, debrecenben pedig 2,80-ért árusították. a legkiegyensúlyozottabb a kelkáposzta ára: pécsen és debrecenben egyaránt 4 forint kilója és budapesten is mindössze 40 fillérrel kerül többé./mti/

- 48 -

16,00 bh
NK 1600

bb. 61. egyelőre enyhe marad az idő

1/tz/cj ie bs

1970. február 5.

az az óceáni eredetű enyhe, nedves levegő, amely az elmúlt napokban valószínűsített tavaszt varázsolt nyugat- és közép-európa területére, csütörtökön már a szovjetunió északi térségében ,,tevékenykedett,, - közölte dr. máhr jeno, a központi meteorológiai intézet csoportvezetője. - ezeken a területeken, ahol az enyhe levegő uralomra jutott, változékonyság jellemzi az időjárást. nyugat-európában sokfelé esik az eső, a szárazföld keleti felében viszont nagy kiterjedésű havazások keletkeztek, hiszen ott eddig hideg volt a levegő.

nyugat- és közép-európa területén ennek megfelelően szerdán a legmagasabb hőmérsékletek 2-5 fokkal haladták meg az utóbbi évek átlagát, viszont a skandináv-félszigetre már ismét megkezdődött a sarkvidéki hideg levegő beáramlása. hatására csütörtökön reggel ott mínusz 25- mínusz 30 fokos fagyokat is mértek. ezt a hideg levegőt élénk északi szél ,,vette szárnyára,, s indult el vele délkelet-európa felé.

nálunk csütörtökön kora délután több felé voltak kisebb esők, de a csapadék mennyisége csak siófokon és sopronban érte el az 1 millimétert, másutt csupán nyomokban jelentkezett. a hőmérséklet általában 4-8 fok között tetőzött, csak a balaton partján állt meg - a víz hűtőhatása folytán - a 2 fokonál.

időjárásunkban a meteorológusok szerint péntek estig lényeges változás nem várható. változó mennyiségű felhőzet lesz, többfelé rutó esővel. az évszakhoz képest enyhe lesz az idő, a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet mínusz 1 és plusz 4, a legmagasabb pénteki nappali hőmérséklet plusz 4-9 fok között várható. /mti/

a meteorológusok távolabbi előrejelzése szerint a legalacsonyabb éjszakai hőmérsékletek a hétfőig terjedő időszakban eleinte mínusz 1 és plusz 4, később mínusz 1 és mínusz 6 fok között, a legmagasabb nappali hőmérsékletek pedig előbb plusz 6-11, majd mínusz 1 és plusz 5 fok között lesznek. öt millimétert meghaladó csapadék az ország területének 60 százalékán várható. /mti/

- 49 -

NK 1700

bb 60. napirenden: a munkásszállítás nógrád megyében

vid-fm bzs bs

1970. február 5.

a megyei autóbusszközlekedés problémáiról tárgyalt csütörtökön a szakszervezetek nógrád megyei tanácsának elnöksége. a téma azért került soron kívül napirendre, mert tavaly novemberben, decemberben, s az idén január elején súlyos zavarok keletkeztek a megye autóbusszközlekedésében, amelyek fennakadást okoztak egy sor üzem termelésében és jogos felháborodást váltottak ki a dolgozók körében is, hiszen a járatok tömeges kimaradása, késedelmes indítása, érkezése miatt alig maradt pihenőidejük.

az elnökség ülésén - amelynek munkájában részt vett besenyői miklós, a szot elnökségének tagja, a postás szakszervezet főtitkára is - megvitatták azt a feljegyzést, amely az szmt közgazdasági munkabizottsága és a nógrád megyei népi ellenőrzési bizottság közös vizsgálata alapján készült. az előterjesztésből és a tanácskozáson elhangzott felszólalásokból kitűnt, hogy a probléma nem újkeletű. bár a megye, de különösen a salgótarjáni iparmedence időjárási viszonyai kiegyensúlyozottabbak, mint más országrészekben és hófúvás, hótorlaszok nem fordulnak elő, - a 2. aköv képtelen megbirkózni feladatával. a közlekedési vállalat igazgatója elmondotta: ezt mindenekelőtt az idézi elő, hogy a 2. számú aköv évek óta lényegében azonos kocsiállomány bonyolítja le a közlekedést, holott 1968 óta az utasok száma nagymértékben növekedett. nem kielégítő a gépkocsiállomány jelentős részének műszaki állapota sem. bejelentette: az idén fordulatot várnak ebben a tekintetben, ugyanis a vállalat 1970-ben - zömmel az első negyedévben - hatvanhárom új, nagy befogadóképességű autóbusszt kap. ezenkívül - hogy a jól képzett gépkocsivezetők hiányán enyhítsenek - a vállalat saját hatáskörében is indított autóbussz-vezető tanfolyamot. tavaly - részben központi keretből, részben a nyereség felosztható részének ternére - átlagosan 14.4 százalékkal emelték a gépkocsivezetők bérét, akiknek jelenlegi átlagos keresete megközelíti a kétezernyolcszáz forintot.

az elnökség tudomásul vette e bejelentéseket, s ugyanakkor felhívta a figyelmet arra, hogy jobb, rugalmasabb forgalomszervezéssel-irányítással a rendkívüli beavatkozást igénylő súlyos közlekedési zavarokat meg lehetett volna előzni. egyben elfogadta a nógrád megyei ne b elnökének javaslatát, miszerint a ne b május és júniusban megvizsgálja a megyei vasuti és közuti személyszállítás helyzetét, s e vizsgálat eredményének, tapasztalatainak megtárgyalását a szakszervezetek nógrád megyei tanácsának elnöksége is napirendjére tűzi. /mti/

16.20/bzs

- 50 -

NA 17⁰⁰

bb 63. befejeződött az akadémia közgyűlése

t ms/gk zs bh bs

1970. február 5.

az akadémia közgyűlése csütörtökön rusznayk istván elnököletével zárt ülésen vitatta meg az elnökség beszámolóját és az új alapszabályok tervezetét. a két napirendi pont közös vitájában az akadémia tagjai a legfelsőbb tudományos testület jövőbeni működésének számos kérdésével foglalkoztak. a vita középpontjában az állott, hogyan látja majd el az akadémia a testületi jellegéből adódó tudományirányítási, tudománypolitikai feladatokot. a felszólalók hangsúlyozták a tudományos bizottságok munkájának jelentőségét. foglalkoztak a tanszéki kutatások problémáival és a tudományirányító tevékenység elősegítésére, hatékonyságának növelésére szervezendő tudományos titkárság feladataival. többen aláhúzták, hogy szükséges lenne időközönként megvitatni a szervezeti reform alapján kialakuló munka tapasztalatait és ennek megfelelően tökéletesíteni az akadémia tudományirányító tevékenységét.

a vitában felszólltak benedikt ottó, csanádi györgy, csáki frigyos, ember győző, erdei ferenc, freund mihály, gegesi kiss pál, heller lászló, hevesi gyula, jánossy lajos, kalmár lászló, kesztyüs lóránt, lengyel béla, nizzsalovszky endre, pál lenárd, polinszky károly, polinszky károly, pungor ernő, schay géza, szabó imre, szentágothai jános és vas károly akadémiai tagok.

a vitában elhangzottakra erdey-gruz tiber főtitkár válaszolt, majd az akadémia az elnökség beszámolóját elfogadta és a lelépő elnökségnek a felmentést megadta. az új alapszabályt - több kisebb módosítással, illetve kiegészítéssel - ugyancsak elfogadták.

az akadémia új alapszabálya - a szervezeti reformnak és az akadémia megváltozott feladatainak megfelelően - meghatározza - egyebek közt az akadémia tudományos testületeinek szervezetét, a tagok jogait. kimondja, hogy az akadémia legfőbb testülete a közgyűlés, amelyet évente egyszer kell összehívni. az akadémianak, mint tudományos testületnek, állandó és folyamatos működését az elnökség irányítja. ennek tagjai: az elnök, az alelnökök, a választott elnökségi tagok, valamint a tudományos osztályok választott elnökei, a főtitkár, a főtitkárhelyettesek és a tudományos minősítő bizottság elnöke.

az akadémia tudományos testületi tevékenységének szakmai tudományos részét a tudományos osztályok, továbbá a hozzájuk tartozó tudományos bizottságok utján látja el. a tudományos osztály tagjává választhatja - tanácskozási joggal - a tudományterületéhez tartozó tudományos bizottságok elnökeit, a kutató intézetek és egyetemi kutatóhelyek vezetőit, minisztériumok vagy országos hatáskörű szervek képviselőit és más szakembereket. /folyt. köv./

16.40 bh

- 51 -

NA 17⁰⁰

bb 63. /befejeződött... 1. folyt./ bh

számuk azonban nem haladhatja meg a szavazati joggal bíró tagok számának egyharmadát. a tudományos bizottságok a különböző tudományos problémák megtárgyalásával és állásfoglalással, közös vélemény kialakításával befolyást gyakorolnak az akadémia szakigazgatási hatókörén kívül eső tudományos feladatok megoldására is.

a tudományos testületek működését segíti a tudományos-testületi titkárság, amely állandó főfoglalkozású munkatársakból és a feladatok elvégzésére szerződöttest szakértőkből áll, a titkárság a közgyűlés, az elnökség, a tudományos osztályok és bizottságok tevékenységével kapcsolatos operatív szervező és ügyviteli munkán kívül a testületi szervek vezetői által meghatározott feladatokat is ellátja.

az alapszabály meghatározza az akadémia könyv és folyóirat-kiadási tevékenységét, a tudományos minősítéssel kapcsolatos feladatokat és az akadémia szakigazgatási tevékenységének szervezeti kereteit, a főtítkár és helyetteseinek jogkörét, a tudományos testületek és a szakigazgatási szervek kapcsolatait is.

ezután háromévi időtartamra megválasztották az akadémia tisztségviselőit, az elnököt és az alelnököket, valamint az elnökség választott tagjait és határozatot hoztak a főtítkár és a főtítkárhelyettesek személyére vonatkozóan a kormány elé terjesztendő ajánlásról. /folyt. köv./

vbb 66. két napig győrtött vetélkedtek a hungar hotels fiatal szakemberei

vid/fm bh bs

1970. február 5.

csütörtökön ünnepélyes eredményhirdetéssel ért véget az a kétnapos vetélkedő, amelyet a hungar hotels vállalat rendezett a vidéki éttermeiben és szállodáiban dolgozó fiatal eladó, felszolgáló, szakács és cukrász szakemberek részvételével. a pécsi nádor, a szolnoki tiszta, a kecskeméti aranyhomok, az egrí park, a balatonfüredi marina és a vendéglátó győri rába szálló és étterem legjobbainak versenyében a felszolgálók közül ifj. élő andrás /győr/, az eladók közül német piroska /győr/, a szakácsok közül szücs józsef /győr/, a cukrászok közül kovács gábor /szolnok/ nyerte az első díjat, amelyet a zsűri elnöke, lantai egon, a vállalat kereskedelmi igazgatója adott át a győzteseknek. /mti/

--

- 52 -

16.45 bh

NA 1735

bb 62. magyar akadémikusok bolgár kitüntetése

i ms/gk zs bzs bs

1970. február 5.

az akadémia elnökségéhez szófiából táviratilag érkezett hivatalos értesítés szerint a bolgár népköztársaság nemzetgyűlésének elnöksége - a bolgár tudományos akadémia alapításának 100. évfordulója alkalmából - a ciril és method rend 1. fokozatával tüntette ki rusznyák istván, jánossy lajos, erdey-gruz tiber, szabó imre, az időközben elhunyt manninger rezső, továbbá németh gyula és tárczy-hornoch antal akadémikust kiemelkedő tudományos eredményeikért és a két akadémia kapcsolatainak ápolásában kifejtett értékes tevékenységükért. /mti/

--

bb 64. iparfejlesztés

vid-ká bzs bs

1970. február 5.

eger az elmúlt évtized alatt ipari jellegű várossá lépett elő és a híres egrí borok mellett a város számos ipari terméke keresett cikk a világpiacon. a harmadik ötéves terv időszakában 1,3 milliárd forintot költöttek beruházásra a városban és ennek nagyobb része az ipar fejlesztését szolgálta. a város déli részén - a fejlesztési terveknek megfelelően - új ipartelep formálódik: itt épült fel az új butorgyár, a vilati elektromos vezérlőberendezések gyára, valamint a vörös csillag traktorgyár üzeme is. folyamatosan ide telepítik az ipari objektumokat. a belvárosból az új telephelyre költözik a könnyűipari gépgyártó vállalat tízes számú egrí gyára is, amelynek fejlesztési programjáról csütörtökön tárgyalt a városi tanács végrehajtó bizottságának ülése. megállapították, hogy a könnyűipari gépgyártás gyors ütemben fejlődik a városban. a gyár termelési értéke 1965 óta megkétszereződött. exporttermékei iránt ugrásszerűen megnőtt az érdeklődés: 1968-ban három millió, 1969-ben már 35 millió forint értékű gyártmányt adtak el külföldi megrendelésre. a vb. ülésen bejelentették, hogy a déli ipartelepen már elkészült a vállalat első új üzemcsarnoka. /mti/

--

16.50/bzs

- 53 -

NA 1740

bb 65. magyar-szovjet barátsági nap sopronban

vid/fm bh bs

1970. február 5.

a városi kisz-bizottság kezdeményezésére február 5-ét a magyar-szovjet barátság ápolásának napjává nyilvánították a soproni fiatalok. az egésznapos program délelőtt a pataki istván ifjúsági házban kezdődött, ahol bellovitcz károly, az mshzt megyei titkára a magyar-szovjet kapcsolatok 25 éves fejlődéséről tartott előadást. ugyanitt kiállítás nyílt a szovjet űrhajózás eredményeiről és a mai szibériáról. a város üzemeiben dolgozó kiszisták komszomolistákat láttak vendégül és vetélkedőket rendeztek, ki tud többet a szovjetunióról, címmel. a középiskolákban filmvetítéseket és előadásokat tartottak a szovjetunió életéről, moszkváról és leningrádról./mti/

bb 67. e m b a r g ó : 19.00 óráig!

nemzetközi szakácsparádé debrecenben

vid/fm bh bs

1970. február 5.

csütörtökön a debreceni aranybika éttermében megnyitották az 5. hajdusági farsang első kiállítását: a nemzetközi cukrászati és hidegkonyhai bemutatót. ndk-beli, román, csehszlovák és magyar konyhaművészek inyenc készítményeit mutatták be. az ndk-ból érkezett cottbusiak cukrászkészítményeikről mintázták meg cottbus és debrecen város címerét. a debreceni cukrászok 26 kilós óriástortát állítottak ki.

este a „nemzetek vacsorája”-ra „került sor az aranybikában. bécsi, cottbusi, kassai, kolozsvári és debreceni menükártyákról választhatják a vendégek./mti/

bb 69. vízbefulladt két kisgyerek

gk zs bh la

1970. február 5.

a soroksári duna-ág jegén csuszka felügyelet nélkül az 5 éves tamás katalin és öccse a 4 éves tamás lajos. a vékony jégréteg beszakadt alattuk és elmérültek. egy horgásztanyaparti lakos csónakkal sietett megmentésükre, de már csak holtan emelhetette ki a két kisgyermeket a vízből. a felelősség megállapítására rendőri vizsgálat indult./mti/

17.00 bh

M-1795

- 54 -

bb 68. dr. traumann rezső a hazafias népfront budapesti elnöke

t tr/gk zs bzs bs

1970. február 5.

csütörtök délután tartott ülésén a hazafias népfront budapesti bizottsága - a dr.harrer ferenc után - megüresedett elnöki tisztebe megválasztotta dr. traumann rezső eddigi alelnököt, nyugalmazott építésügyi minisztert. egyidejűleg dr. reischl Antal professzort - a várospolitikai munkabizottság vezetőjét - a budapesti népfrontbizottság alelnökeinek sorába választotta.

ezután a tanácskozáson kiss árpád miniszter, az országos műszaki fejlesztési bizottság elnöke a műszaki fejlesztés időszerű teendőiről, országos gondjairól adott tájékoztatást, majd a bizottság mérleget vont a fővárosban tavaly végzett népfront-munkáról és elfogadta a mozgalom 1970. évi budapesti programját.

többek között a véleménykérés nyilvános fórumairól - a népfront által szervezett kerekasztal-tanácskozásokról, ankétokról - összegyűjtik a gazdasági mechanizmus társadalompolitikai hatásával, problémáival kapcsolatos javaslatokat, s továbbítják az illetékes szervekhez. az érdeklődési körbe vonják a budapesti kereskedelem, a szolgáltatóipar és -hálózat munkáját. a vizsgálódásokat a negyedik ötéves terv előkészítésének jegyében végzik. a békemozgalmi munkában a lenin-centenárium megünneplése áll a középpontban. felmerült a gondolata annak is, hogy kezdeményezik az európai fővárosok békekonferenciájának összehívását. folytatódik az a társadalompolitikai felmérés, amellyel az idősök, a nők és a fiatalok élet- és munkakörülményeiről kívánnak pontos képet adni. „évezredes örökség”, címmel tablósorozatot jelentet meg a népfront budapesti bizottsága istván király születésének ezredik évfordulója alkalmából. a kisz-szel és az mshz-szel közös akciókat rendeznek a nonvédelmi nevelés elősegítése és a hazaszeretet széles körű elterjesztése érdekében. mozgalmas, sokrétű eseménysorozat lesz az egyre népszerűbb művészeti fórumon, ahol új filmek, színházi bemutatók, képzőművészeti problémák szolgáltatják a témákat./mti/

bb 71. fehér lajos látogatása az országos vízügyi hivatalban

h sb/gg ie bzs la

1970. február 5.

fehér lajos, a minisztertanács elnökhelyettese, az mshzmp politikai bizottságának tagja csütörtökön látogatást tett az országos vízügyi hivatalban, ahol dégen imre államtitkárral, az ovh elnökével és néhány munkatársával, valamint a hivatali párt-szervezet vezetőségével megbeszélést folytatott a vízügyi ágazat 1969 évi munkájáról, s a fejlesztési elgondolásokról. fehér lajos megállapította, hogy a vízügyi ágazat az elmúlt év folyamán igen jelentős fejlődést ért el./mti/

17.15/bzs

M-1795

- 55 -

bb 70. vendéglátóipari ankét debrecenben

vid/fm bh la

1970. február 5.

csütörtökön debrecenben országos vendéglátóipari ankétot rendeztek az 5. hajdusági farsang megnyitása alkalmából. az ország különböző vidékeiről több mint másfélszáz szakember jelent meg az ankéton, amelyen sívó tibor, a belkereskedelmi minisztérium főosztályvezetője tartott vitaindító referátumot. elmondotta, hogy a vendéglátóipar főfeladata az éttermek esti forgalmának fokozása. az éttermi kapacitások ugyanis este kihasználatlanok - egyrészt azért, mert magasak az árak, másrészt, pedig azért, mert nem mindenütt kielégítő a színvonal. arra kell törekedni, hogy szolidabb árakkal az esti éttermi forgalmat növeljék. hangsúlyozta, hogy hazánk idegenforgalmának növekedése megköveteli az igényeknek megfelelő, korszerű vendéglátást.

a tanácskozáson felszólalt többek között venesz józsef, a magyar szakács és cukrász szövetség elnöke is./mti/

bb 72. javul a gyümölcsfajok aránya és a fajták minősége - kertészeti professzorok és telepítő szakemberek tanácskoztak a hatékony együttműködésről

vid/fm la bh

1970. február 5.

csütörtökön balatonfüreden megkezdődött a gödöllői agrár-tudományi egyetem, a mosonmagyaróvári, a heszthelyi, a debreceni agrártudományi főiskola kertészeti tanszéke vezetőinek, valamint az ültetvénytervező vállalat szakembereinek kétnapos tanácskozása.

a találkozó a tudománypolitikai irányelveknek megfelelően a gyakorlat és az elmélet hatékonyabb kapcsolatát szolgálja. az egyetemi oktatók megismerkednek a telepítés és a szaporítóanyagtermelés helyzetével, valamint azokkal a kérdésekkel, amelyekre a kutatóktól várnak választ a telepítők. a tanácskozáson neugebauer mihály, az ültetvénytervező vállalat igazgatója ismertette az elmúlt esztendő eredményeit és a további terveket. hangsúlyozta többek között, hogy a második öt éves tervidőszak óriási mennyiségű telepítéseit követően a harmadik öt éves tervet elsősorban minőségi törekvések jellemezték. ebben az időszakban huszezer hold szőlőt és 25 ezer hold gyümölcsöst telepítettek el, számos új külföldi fajtát honosítottak meg. szőlőből hat, almából kettő, ribizikéből négy új fajta gazdagítja az eddigi választékot. az elmúlt négy év érdeme, hogy több értékes minőségi fehérborszőlő is tért hódított, így a hárslevelű, a furmint, a leányka, a muskát ottonel és a traminí.

/folyt. köv./

- 56 -

17.20 bh

NF 1840

bb 72. /javul a gyümölcsfajok... 1. folyt./ bh

a tanácskozás alkalmából az mti munkatársa megkérdezte neugebauer mihályt, hogy a harmadik öt éves tervnek az előző időszaktól gyökeresen eltérő telepítési koncepciója megvalósítása után megfelelőnek látja - e már a fajok arányát és a fajták minőségét?

- az utóbbi időkben feltétlenül javultak az arányok, mindinkább megközelítik a hazai és a külföldi piaci igényeket, s egyre jobban megfelelnek a tájadosztásoknak is, bár még nem optimálisak - mondotta a vállalat igazgatója. az idén bizonyos mértékű túltermelés jelentkezett a kajszli és őszibarackból, ugyanakkor évek óta hiába keresik a piacon a meggyet, és hiány mutatkozott a bogyósokból is. a következő évek telepítései elsősorban ezek pótlását szolgálják. a szőlő-gyümölcs telepítések pedig az export-igényeknek megfelelően elsősorban a történelmi borvidékek területeit növelik. tokaj, badacsony, eger és a mátra vidéke egyenlő mértékben részesül a rekonstrukcióból.

a negyedik ötéves tervben előreláthatóan az előző időszakhoz képest, megkétszereződnek a telepítések. ehhez jóval több szaporítóanyagra van szükség, amelynek előállítására már készül az ültetvénytervező vállalat. kibővítési szaktanácsadó hálózatát, új szőlőültetvénytelepet hoz létre emögön. az eddiginél nagyobb mértékben kéri a kutatók segítségét is. elsősorban új gesztenyefajtákat, valamint a szaporítóanyagok nagyüzemi tárolására, szállítására megbízható technológiát várunk az egyetemi tanácsaiktól - mondotta befejezésül neugebauer mihály igazgató./mti/

--

bb 75. kádár jános

gk zs bzs la

1970. február 5.

az mszmp kb első titkára bucsulátogatáson fogadta abdel fattah fouad-ot, az egyesült arab köztársaság távozó budapesti nagykövetét. /mti/

--

17.40/bzs

- 57 -

NF 1840

bb 70. vendéglátóipari ankét debrecenben

vid/va bh la

1970. február 5.

csütörtökön debrecenben országos vendéglátóipari ankétot rendeztek az 5. hajdusági farsang megnyitása alkalmából. az ország különböző vidékeiről több mint másfélezáz szakember jelent meg az ankéton, amelyen sívó tiber, a belkereskedelmi minisztérium főosztályvezetője tartott vitaindító referátumot. elmondotta, hogy a vendéglátóipar főfeladata az éttermek esti forgalmának fokozása. az éttermi kapacitások ugyanis este kihasználatlanok - egyrészt azért, mert magasak az árak, másrészt pedig azért, mert nem mindenütt kielégítő a színvonal. arra kell törekedni, hogy szolidabb árakkal az esti éttermi forgalmat növeljék. hangsúlyozta, hogy hazánk idegenforgalmának növekedése megköveteli az igényeknek megfelelő, korszerű vendéglátást.

a tanácskozáson felszólalt többek között venesz józsef, a magyar szakács és cukrász szövetség elnöke is./mti/

--

bb 72. javul a gyümölcsfajok aránya és a fajták minősége - kertészeti professzorok és telepítő szakemberek tanácskoztak a hatékony együttműködésről

vid/va la bh

1970. február 5.

csütörtökön balatonfüreden megkezdődött a gödöllői agrártudományi egyetem, a mosonmagyaróvári, a heszthelyi, a debreceni agrártudományi főiskola kertészeti tanszéke vezetőinek, valamint az ültetvénytervező vállalat szakembereinek kétnapos tanácskozása.

a találkozó a tudománypolitikai irányelveknek megfelelően a gyakorlat és az elmélet hatékonyabb kapcsolatát szolgálja. az egyetemi oktatók megismerkednek a telepítés és a szaporítóanyagtermelés helyzetével, valamint azokkal a kérdésekkel, amelyekre a kutatóktól várnak választ a telepítők. a tanácskozáson neugebauer mihály, az ültetvénytervező vállalat igazgatója ismertette az elmúlt esztendő eredményeit és a további terveket. hangsúlyozta többek között, hogy a második öt éves tervidőszak óriási mennyiségű telepítéseit követően a harmadik öt éves tervet elsősorban minőségi törekvések jellemezték. ebben az időszakban huszazer hold szőlőt és 25 ezer hold gyümölcsöst telepítenek el, számos új külföldi fajtát honosítottak meg. közülük hat, almából kettő, ribizikéből négy új fajta gazdagítja az addigi választékot. az elmúlt négy év érdeme, hogy több értékes minőségi fehérborszőlő is tért hódított, így a hársleveül, a furmint, a leányka, a muskát ottonel és a tramini.

/folyt. köv./

- 56 -

17.20 bh

N₂ 18⁴⁰

bb 72. /javul a gyümölcsfajok... 1. folyt./ bh

a tanácskozás alkalmából az mti munkatársa megkérdezte neugebauer mihályt, hogy a harmadik öt éves tervnek az előző időszakról gyökeresen eltérő telepítési koncepciója megvalósítása után megfelelőnek látja - e már a fajok arányát és a fajták minőségét?

az utóbbi időkben feltétlenül javultak az arányok, mindinkább megközelítik a hazai és a külföldi piaci igényeket, s egyre jobban megfelelnek a tájadedtségeknek is, bár még nem optimálisak - mondotta a vállalat igazgatója. az idén bizonyos mértékű túltermelés jelentkezett a kajszi és őszibarackból, ugyanakkor évek óta hiába keresik a piacon a meggyet, és hiány mutatkozott a bogyósokból is. a következő évek telepítései elsősorban ezek pótlását szolgálják. a szőlő-gyümölcsstelepítések pedig az export-igényeknek megfelelően elsősorban a történelmi borvidékek területeit növelik. tokaj, badacsony, eger és a mátra vidéke egyenlő mértékben részesül a rekonstrukcióból.

a negyedik ötéves tervben előreláthatóan az előző időszakhoz képest, megkétszereződnek a telepítések. ehhez jóval több szaporítóanyagra van szükség, amelynek előállítására már készül az ültetvénytervező vállalat. kibővíti szaktanácsadó hálózatát, új szőlőültetvénytelepet hoz létre emődön. az eddiginél nagyobb mértékben kéri a kutatók segítségét is. elsősorban új gesztenyefajtákat, valamint a szaporítóanyagok nagyüzemi tárolására, szállítására megbízható technológiát várunk az egyetemi tanácsadótól - mondotta befejezésül neugebauer mihály igazgató./mti/

--

bb 75. kádár jános

gk zs bzs la

1970. február 5.

az mszmp kb első titkára bucsulátogatáson fogadta abdel fattah fouad-ot, az egyesült arab köztársaság távozó budapesti nagykövetét. /mti/

--

17.40/bzs

- 57 -

N₂ 18⁴⁰

bb 73. pierre graber

gk zs bzs la

1970. február 5.

a svájci államszövetség új külügyminisztere táviratban mondott köszönetet péter jános külügyminiszternek a hivatalba lépése alkalmából küldött jókívánságokért. /mti/

bb 74. újabb ezer holdon gyült össze a belviz - áradást hoz a duna a vízműveknek

bb-vid/lk ie bzs la

1970. február 5.

az utóbbi 24 órában nem volt számottevő csapadék az országban, de az enyhüléssel fokozódó olvadás hatására szerdától csütörtökig újabb ezer holdon gyült össze a belviz, s most már 136 700 holdnyi terület áll víz alatt. az alsó-tisza térségében az enyhesség ellenére is javult a helyzet. a tetőzés óta ezen a vidéken 2400 holdról csapolták le a belvizet. az algyői olajmezőn is visszavonulóban van a belviz. a talajvíz ugyanis már mintegy 10-20 centiméterrel lejjebb süllyedt, s így a föld beszippanthatja az újabb csapadékot.

baja, mohács térségében és a dráva völgyében még mindig 10 centiméternél vastagabb a hótakaró. a dunavölgyi főcsatorna és a vii-es számú főcsatorna torkolatánál jégtorlódás is gondot okozott, ezért kivonult az ár- és belvizvédelmi központ könnyű osztaga, hogy robbantással nyisson utat a jégben a csatornák vizének. a hótakaróval fedett területeken - miután a következő napokra még enyhesség várható - fokozottabb olvadásra lehet számítani. a vízügyi igazgatóságok jelenleg 158 köbméter vizet vezetnek le az elöntött területekről.

jó hír viszont a budapesti vízműveknek, hogy az enyhesség és a csapadék hatására áradást hoz a duna. csütörtökön lépte át az országhatárt az árhullám eleje, így dunaremeténél már 243-ról 335 centiméterre emelkedett a folyó vízszintje. budapestnél csütörtökön még csak 159 centimétert jelzett a lánchídi vízmérce, de az előrejelzések szerint a hét végéig több mint egyméteres áradás várható. ez a vízszintemelkedés természetesen nem jelent árvízveszélyt, a vízműveknek *avában* nagy segítség, hiszen 1969. szeptember 23 óta budapestnél egyszer sem érte el a 200 centiméteres vízszintet a duna. /mti/

- 58 -

18.37 bh

48 nagy szivattyuteleppel és 39 hordozható szivattyúval másodpercenként

NA 1805

bb 76. lengyel delegáció érkezett budapestre

k sl/tm bzs la

1970. február 5.

párdi imrének, az országos tervhivatal elnökének meghívására csütörtökön lengyel delegáció érkezett budapestre az 1971-75. évi népgazdasági tervekkel kapcsolatos kérdések meg tárgyalására. a küldöttséget jozef kulesza, a lengyel népköztársaság állami tervbizottságának elnöke vezeti.

a delegációt a ferihegyi repülőtéren párdi imre és lázár györgy, munkaügyi miniszter fogadta. jelen volt tadeusz haraszek, a lengyel népköztársaság budapesti nagykövete is. /mti/

bb 63. /befejeződött az akadémia... 2. folyt./ bh

a magyar tudományos akadémia elnökévé erdey-gruz tibort, alelnökévé jánossy lajos, straub f. brunó és szabó imre akadémikust választották. az elnökség választott tagjai csáki frigyos levelező tag, gegesi kiss pál akadémikus, ligeti lajos akadémikus, nagy károly levelező tag és pach zsigmond pál akadémikus.

a közgyűlés a kormánynak főtitkári kinevezésre erdei ferenc akadémikust, főtitkárhelyettesnek köpeczi béla levelező tagot, láng istván kandidátust és tétényi pál levelező tagot ajánlja.

a lelépő vezetőség nevében rusznyák istván elsőnek köszöntötte az akadémia új vezetőségét.

erdey-gruz tibor az elnöklést átvéve felolvasta a népköztársaság elnöki tanácsának határozatát: a magyar népköztársaság elnöki tanácsa rusznyák istván kétszeres kossuth-díjas akadémikusnak, a magyar tudományos akadémia elnökének - nyugállományba vonulása alkalmából, eredményes munkássága elismeréséül - a magyar népköztársaság zászlórendje 1. fokozata kitüntetését adományozta.

a kitüntetést dr. ajtai miklós, az mszmp politikai bizottságának póttagja, a kormány elnökhelyettese, a tudománypolitikai bizottság elnöke nyújtotta át.

rusznyák istván meghatott szavakkal mondott köszönetet a magas kitüntetésért.

/ folyt. köv. /

18.40 bh

NA 1905

- 59 -

bb 63. /befejeződött az akadémia... 3. folyt./ bh

ezután erdey-gruz tiber mondott köszönetet a bizalomért, s hangsúlyozta:

- az akadémiának továbbra is fő hivatása marad az alapkutatások gondozása, de a határokat e vonatkozásban számottevően ki kell terjeszteni a gyakorlat felé, vagyis a konkrét gazdasági, műszaki, illetőleg kulturális célokat szolgáló alkalmazott kutatások irányában. tudományos testületeinknek nagylendülettel kell bekapcsolódnok az országos távlati kutatási terv kidolgozásába, az alapkutatásokat indokolt mértékig összhangba kell hozni társadalmunk konkrét igényeivel, de nem úgy, hogy háttérbe szoruljanak a tudományfejlődés belső törvényeinek megfelelő témák, amelyek a távolabbi jövő társadalmi igényeinek kielégítését készítik elő. a tudomány mindinkább közvetlen termelőerővé válik. ezért szükséges mind szorosabbá tenni az alapkutatás és a gyakorlat kapcsolatait. ez növeli az akadémia és az országos műszaki fejlesztési bizottság együttműködésének, az együttműködés erősítésének fontosságát.

- akadémiaink reformja, amely mai közgyűlésünkön elfogadott új alapszabályainkban is tükröződik, arra irányul, hogy az eddiginél hatékonyabban szolgálhassuk hazánk haladását, munkálkodhassunk a szocializmus építésén, népünk jólétének, kultúrájának növelésén és a más népekkel való együttműködésünk kibélyesedésén. ezek a célok fogják vezérelni az ujonnan megválasztott vezetőséget - mondta tetszéssel fogadott székfoglalója befejezésével.

ezután erdei ferenc mondott köszönetet a közgyűlés bizalmáért, amellyel főtitkári kinevezésre ajánlotta. az akadémia reformjáról szólva hangsúlyozta: -

- meggyőződésem, hogy a reform bővíti és gazdagítja az akadémia szerepét, lehetőségeit és felelősségét hazánk tudományos életében, növeli a tudomány szerepét társadalmi fejlődésünkben, a szocializmus építésében. legfőképpen azért, mert az akadémiai testületeket helyükre emeli, az ország egész tudományos életére kiterjedő hatáskörű elvi, módszertani, javaslattevő és véleményező fórumokká avatja, az akadémiai kutatóhelyeket pedig bekapcsolja az ország egész kutatási hálózatának a vérkeringésébe. a reform azt is jelenti, hogy újítunk, de azt is hogymegtartjuk a régi-
ből mindazt, ami már kipróbált és fejlődésre képes - hangsúlyozta, majd rámutatott:

- különösen fontos feladat az együttműködés az országos műszaki fejlesztési bizottsággal és a minisztériumokkal. e téren k megoldásokat is kell kerenni.

az ünnepélyes záróülés befejező aktusaként aczél gyöngy, az mszmp központi bizottságának titkára szólta a közgyűléshez.

/ aczél gyöngy beszédének ismertetésére visszatérünk! /

a közgyűlés erdey-gruz tiber zárszavaival ért véget. /mti/

..-

bb 77. a krebsz, az isten című magyar film disztributója az urániában

t zsu/gg bh la

1970. február 5.

csütörtökön este az uránia moziban disztribúción mutatták be rényi tamás rendező új alkotását, a krebsz, az isten című filmet.

a szatirikus játék egy különös szépségkirálynőválasztás körül bonyolódik. főszereplője 30 csinos lány, valamint kállay ferenc, garas dezső és iglói istván. a színes, szélesvásznú filmet herczenik miklós fotografálta.

a bemutatón megjelent közéletünk és a művészetvilág számos ismert képviselője. /mti/

..-

bb 78. időjárásjelentés

tm bh la

1970. február 5.

a meteorológiai intézet jelenti február 5-én, csütörtökön 19 órakor:

az enyhe idő tovább tart

várható időjárás péntek estig:

változóan felhős, párás idő, többfelé futó esővel. mérsékelt, napközben kissé megélnkülő délnyugati, nyugati szél. az évszakhoz képest enyhe idő. várható legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken 4-9 fok között. /mti/

..-

bb 79. halálos füstmérgezés

i sl/tm bh la

1970. február 5.

csütörtökön halálos füstmérgezés áldozata lett özv. jánosik mihályné, szarvasi, dimitrov utca 17. szám alatti 79 éves nyugdíjas. a szobában a cserépkályhára tüzfát raktak, amely meggyuladt, a tűz a közeli ruhaneműekre is áttért és az így keletkezett füst okozta az özv. asszony halálát. /mti/

..-

- 61 -

19.45 bh

M 20¹⁰

bb 80. aczél györgy felszólalása az akadémia közgyűlésén

tz/tr zs bh la

1970. február 5.

aczél györgy, a kb titkára a központi bizottság üdvözlését tolmácsolta a közgyűlésnek. köszöntötte rusznyák istvánt, a kiemelkedő tudóst, - aki több mint husz esztendőig az elnöki tisztet látta el az akadémián és akinek magas kitüntetésével a kormány e két évtizedben végzett odaadó, eredményes munkáját ismerte el, s hevesi gyulát, a tudós forradalmárt, az akadémia hosszú időn át volt alelnökét, aki a párt megbízásából - hosszú évek óta - a tudományos élet területén működött.

köszönetet mondott a lelépő tisztségviselőknek is munkájukért. ezután rámutatott:

- a most záruló közgyűlés tehetségeket, köztük fiatal tudósokat támogatott, becsülte meg az ideai tagválasztásokkal. a szocialista társadalom lényegéből fakad, hogy minden alkotó erőt kibontakoztatva - a feltörő fiatalokét is - a mindenkor megújulást biztosítja oly módon, hogy a különböző generációk együtt dolgozhassanak a legfőbb tudományos testületekben is. ebben a vonatkozásban akár keveselhetjük is a beválasztott új fiatal tagok számát. a fiatalítási törekvés helyes, és bár lennének - legyenek, ha megérdemlik - akár „huszonéves”, tagjai is akadémiánknak.

- a szocializmusra az is jellemző, hogy a fiatalság igénylése és támogatása mellett a legmesszebbmenően igényt tart az idős tudós-nemzedék nagy tapasztalattal párosult tudására. küzdünk azért, hogy a kimagasló tehetségű fiatalok mielőbb teret kapjanak, de fellépünk a fiatalítás jelszavával öncélúan jelentkező avantgarde-törekvésekkel szemben. számunkra a különböző nemzedékek érték-teremtő, alkotó egysége a cél. ebben az együttműködésben a fiatalokat megillető megértésnek, együtt kell járnia - munkában és mindenütt - az idősebbeknek szóló tisztelettel és megbecsüléssel.

/folyt. köv./

20.20 bh

NA 20^w

- 62 -

? 80. /aczél.....1. folyt./rj

Áttérve a párt központi bizottságának tudománypolitikai irányelveire, a kb titkára arról szólott, hogy az irányelvek máris észrevehetően hatnak egész tudományos életünkre.

- a tudomány és a társadalom kapcsolata - mondotta - óriásit változott a 25 évvel ezelőtti viszonyokhoz képest, de jelentős a változás a tizegynéhány évvel ezelőtti helyzethez viszonyítva is. a dogmatikus kötöttségek, a kutatás önállóságát korlátozó szemlélet, a tudományos szocializmus és a tudományok viszonyának tudománytalan és vulgarizáló felfogása ma már - közös erőfeszítéseink alapján - a múlté. a tudomány és a politika viszonyának lenini értelmezése útján újabb lépést teszünk a tudomány-politikai irányelvekkel. tudósainktól - a társadalom és a természet törvényszerűségeinek mélyreható vizsgálata révén - azt várjuk, ami közös célja politikának és tudománynak egyaránt: a nép, az emberi, a szellemi haladás szolgálatát. brecht galileijével valljuk, hogy a tudománynak a fáradságos emberi lét megkönnyítését, az emberek életének szebbé tételét kell szolgálnia.

a továbbiakban hangoztatta, hogy a következő években jelentős útemben kell fejleszteni az egyetemi tudományos munkát és annak feltételeit. a felnövő új nemzedék eredményesebb, igényesebb, színvonalasabb képzése és nevelése ezt elengedhetetlenül megköveteli.

az igazi tudósok nagy többsége ezt a munkát szívesen, lelkesen végzi; egyrésztük ugyyszólván ellenszolgáltatás nélkül is vállalta. egyetemeink szintjét nemcsak azzal kell emelni, hogy szorgalmazzuk az ott folyó tudományos munkát, hanem azzal is, hogy tudósaink legjobbjai oktatóként, nevelőként legyenek ott ifjúságunk között.

az akadémia reformjával kapcsolatban kijelentette:

az akadémia csak akkor maradhat változatlanul és érdemben az ország legfelsőbb tudományos testülete, csak akkor láthatja el maradandóan a tudományok művelésében reá váró változó és növekvő feladatokat, ha vállalja a változást, céljainak, feladatainak, szervezetének megújulását és korszerűsítését.

/folyt. köv./
20.30 rj

- 63 -

NA 20^w

bb 89. /aczel ... 2. folyt./ bh

- a reform egyik célja, hogy a tudományos élet, a kutatások elvi irányítását magasabb szintre emelje, ugyanakkor az igazgatást, az adminisztratív irányítást szakszerűbbé tegye. két, célszerűen elkülöníthető feladatról van szó. az egyik a tudományos testületek munkájának fejlesztését, a másik hatályos szakigazgatási szervek létrehozását kívánja meg. a szakigazgatás specializálódást, olyan jellegű döntéseket követel, amelyekkel - az eddigi tapasztalatok szerint is - csak formálisan foglalkozhattak elvi jellegű állásfoglalásra hivatott testületek.

- azt, hogy milyen érdemi befolyása lesz majd az akadémia tudományos testületeinek az egész magyar tudományos élet fejlődésére - állásfoglalásainak, ajánlásainak, javaslatainak megvalósulása dönti majd el és nem utolsó sorban az, hogy mennyire lesz képes igazán demokratikusan felelősséggel támaszkodni a tudományos dolgozók legszélesebb közvéleményére. ezért azt ajánljuk, hogy a közgyűlés után a tudományos bizottságok hálózatát - a szűk szakmai érdekeket mellőzve, s a fontosabb tudományos intézmények képviselőit biztosítva - a szocialista demokrácia követelményeinek megfelelően, nagy körültekintéssel szervezzék ujja. az a törekvésünk, hogy növekedjék az akadémia tudományos testületeinek hatékonysága, hogy az állami irányítást ellátó szakigazgatási szervek létrehozásakor elkerüljük a bürokrácia veszélyeit.

az akadémia testületei a legkiválóbb tudósok, kutatók széles körére épülnek, s ez lehetővé teszi, hogy ne csak akadémiai keretekben, hanem országos méretekben gondolkodjanak; fordítsanak figyelmet az utánpótlás nevelésére, a kutatási eredmények hasznosításából, és népszerűsítéséből adódó tennivalókra is.

a továbbiakban a társadalomtudományokról szóló hangsúlyozta, hogy a párt, mint a társadalom vezető ereje, egész tevékenységét tudományos alapokra építi, igényli a politikai döntések sokoldalú vizsgálatokkal történő alátámasztását, s javaslatok, alternatívák kidolgozását kéri a tudomány képviselőitől.

- mi a marxizmus-leninizmus egységét valljuk, ezért küzdünk. ugyanakkor tudjuk, hogy ez az egység csak a különböző nézetek tudományos vitáiban születhet meg, csak így juthatunk el a valóságos, tudományos igazsághoz. a viták szabadsága azonban nem jelenti azt, hogy tereget engedünk olyan törekvéseknek, amelyek mindent relatíviálnak, tagadják a valóságos eredményeket, a felismert igazságokat. nem érthetünk egyet azokkal, akik fejlődésünknek minden szakaszát az adott körülmények figyelembevétele nélkül, a „kritikai bátorság”, nemis pózából ítélik meg. a múltat nem lehet a múlt értékeit megtagadva meghaladni, a jövőt nem lehet kételyt hintve építeni.

befejezésül aczel györgy sok sikert kívánt az akadémia valamennyi tagjának, minden tudományos dolgozónak a haladás szolgálatában; a maguk elé tűzött nagy és nemes célok megvalósításában. /mti/

20.40 bh

- 64 -
- vége -

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti belföldi hírek

1970. február 6.

bb 1. szerdán avatják a szir-csoport emlékművét

i ol/lk zs bzs la

1970. február 6.

a fővárosi jubileumi ünnepek nyitányaként szerdán leplezik le a xiii. kerületi szent istván parkban a szir-csoport emlékművét, kovács ferenc szobrászművész és schmidl ferenc építész alkotását. a 2 méter 25 centiméter magas szobor erőteljes, dinamikus testtartású férfit ábrázol, akinek egyik keze beárnyékolja az arcát, ökölbe szorított másik kezét pedig ütesre emeli. a szobor nem magát szirt mintázza; az illegalitás körülményei között is elszántan harcoló névtelen partizánokat szimbolizálja. a férfi alak arca nem kivehető - bár ma már fény derült arra, hogy szir fedőnéven weinberger dezső vívott hősi küzdelmet társaival - köztük miklós nevű fivérével - a fasiszták ellen.

az emlékmű 83x260 centiméter talapzatra kerül. köré pázsított ültetnek, s a zöld környezetből emelkedik ki a mintegy 45 mázsás, természetes sziklát utánozó postamens, amelynek oldalán az a felirat olvasható: „a hős budapesti partizán, „szir”, emlékére, aki csoportjával bátran harcolt a német fasiszták és hazai cinkosaik ellen. „

- munkám során mindvégig foglalkoztatott ennek a nagyszerű embernek az egyénisége, - mondta munkájáról az emlékmű alkotója kovács ferenc. többször is konzultáltam a magyar partizán szövetség vezetőivel, a még élő harcostársakkal arról, miként örökölhették meg legkifejezöbben szir és társai emlékét, s korabeli dokumentumokból ismerkedtem a csoport tevékenységével. /folyt.köv./

- 1 -

